

Investeringar och sparande för hållbar utveckling

Juni 2025

skandia:

1. Om Skandia	3
Året i korthet	4
Ett ord från vår kapitalförvaltningschef	5
2. Kapitalförvaltning på Skandia	6
Våra utgångspunkter	7
Strategi och verktyg	8
Välja bort	10
Välja in	12
Påverka	14
3. Våra förvaltningsuppdrag och erbjudanden	17
Traditionell försäkring – Skandia Liv	18
Fondförsäkring – Skandia Link	22
Fondförvaltning – Skandia Fonder	24
4. Fördjupning	25
Klimat och natur	26
Välmående samhällen	32
Sund bolagsstyrning och affärsetik	34
5. Om vårt arbete	36
Samarbeten för ansvarsfull kapitalförvaltning och hållbara investeringar	37
Våra ESG-resurser	38
Definitioner	39

1. Om Skandia

Skandia har erbjudit människor ekonomisk trygghet i 170 år. Vi erbjuder tjänstepension med förebyggande hälsoförsäkring, ett brett fondurval, bolån och sparande. Vi har totalt närmare 1,9 miljoner kunder vilkas behov och intressen vi vill tillvarata i utvecklingen av Skandia. Våra ägare utgörs av de 1,5 miljoner kunderna i Skandias traditionella livbolag, koncernens moderbolag, vilka är med och delar på det överskott som verksamheten genererar. Vi har cirka 860 miljarder kronor under förvaltning och långsiktiga åtaganden gentemot ägare, kunder och samhälle.

Denna rapport beskriver hur Skandia i sin kapitalförvaltning arbetar med långsiktiga investeringar och sparande för hållbar utveckling. Vi ger också exempel på vad vi gör för att bidra till utveckling av klimat och natur, välmående samhällen och sund bolagsstyrning och affärsetik.

Året i korthet

Under 2024 fortsatte Skandia att öka sina klimat- och miljöinvesteringar, sina påverkansaktiviteter liksom att öka utbudet av hållbarhetsfokuserade fonder.

Skandiakoncernen

863 miljarder kronor

Totalt förvaltad kapital i Skandia varav 617 miljarder kronor i Skandias livbolag.

Skandias livportfölj

60 miljarder kronor

Vid årsskiftet hade Skandias livportfölj omkring 60 miljarder kronor placerade i gröna tillgångar.

Hållbara obligationer

41 miljarder kronor

Skandia Liv och Skandia Fonder fortsätter att öka investeringar i obligationer som på olika sätt bidrar till en hållbar utveckling.

Påverkansaktiviteter

700 bolag

Tillsammans med våra samarbetspartners hade vi under 2024 kontakt med över 700 bolag om deras hållbarhetsarbete.

Fonder med hållbarhetsfokus

42 fonder

Sedan 2019 har vi ökat utbudet av antalet fonder med hållbarhetsfokus i Skandia Link från 9 till 42 fonder.

Ideella fonder

723 miljoner kronor

Våra sparare i ideella fonder har genom åren bidragit med drygt 723 miljoner kronor till Skandia Världsnaturfonden, Skandia Cancerfonden och Skandia Idéer för livet.

Ett ord från vår kapitalförvaltningschef

Det råder geopolitisk och finansiell turbulens i världen, och läget för den globala ekonomin är ovisst. Skandia har, direkt eller indirekt, exponering mot allt som händer i omvärlden, genom vår breda och diversifierade placeringsportfölj. Vårt arbete med ansvarsfulla investeringar och ställnings-taganden beaktar löpande sådana stora skiften.

Behovet av en global klimatomställning har inte minskat, tvärtom. Jordens medeltemperatur var 2024 +1,6 grader över förindustriell nivå, vilket överstiger Parisavtalets mål på +1,5 grader. För att nå detta mål skulle världsekonomin behöva minska CO₂-utsläppen med 40 procent till 2030, vilket verkar allt mindre görbart. När USA nu åter lämnar Parisavtalet påverkar det hur andra länder och aktörer agerar. Investerares och näringslivs i olika länder får då ännu viktigare roller i klimatomställningen.

Nuvarande administration vill främja produktion av fossila bränslen och begränsa hållbarhetshänsyn inom många områden. EU lättar på regelverk inom exempelvis hållbarhetsrapportering, men fokuserar mer på klimatomställning och energisäkerhet. Samtidigt hämmas utbyggnaden av förnybar energi och klimatlösningar tidvis av svag lönsamhet, tekniska utmaningar och politiskt motstånd.

Vi fortsätter att inom ramen för Skandias klimatfärdplan investera i klimatlösningar, främst via gröna obligationer, infrastruktur och hållbar fastighetsförvaltning. Vi påverkar också bolag med stora klimatutsläpp att sätta ambitiösa klimatmål, gärna validerade av Science Based Targets initiative (SBTi). Vi håller också fast vid att successivt minska exponeringen mot fossila bränslen.

Även inom social hållbarhet fortsätter vi att göra nya lösningsinvesteringar. De finansierar till exempel förebyggande hälsoinsatser, ökad sysselsättning i utvecklingsländer och hållbar samhällsutveckling i Sverige. Skandia var med och tog fram marknadens första utfallsbaserade hälsoobligation 2020. I juni 2025 löpte obligationen ut och vi ser såväl tydliga hälsoeffekter hos målgruppen som en positiv avkastning till Livportföljen. Det inspirerar oss att fortsätta vara med och utforska innovativa finansieringslösningar på stora samhällsutmaningar.

Vårt stora och långsiktiga pensionskapital ger oss unika möjligheter att främja lösningar på samhällets hållbarhetsutmaningar. Kombinerat med ett sunt risktagande kan vi bidra med finansiering, stabilitet och färdriktning i oroliga tider, samt god avkastning för våra kunder.

Per Lindgren

Per Lindgren
Chef Skandias Kapitalförvaltning, juni 2025

2. Kapitalförvaltning på Skandia

Kapitalförvaltningen är en central del av Skandias verksamhet. Genom vår strategi och våra verktyg ska vi på ett ansvarsfullt sätt förvalta våra kunders sparkapital och skapa god avkastning, samt positivt bidra till miljö-, social och styrningsrelaterad utveckling.

- Våra utgångspunkter
- Strategi och verktyg
 - Välja bort
 - Välja in
 - Påverka

Våra utgångspunkter

Kapitalförvaltningen är en central del av Skandias verksamhet, liksom våra erbjudanden och vårt utbud av fonder. Vi ska på ett ansvarsfullt sätt förvalta våra kunders sparkapital och skapa en god avkastning, samt positivt bidra till miljö-, sociala och styrningsrelaterade frågor. Vi har ett långsiktigt förvaltningsuppdrag och vår övertygelse är att långsiktigt sparkapital spelar en viktig roll i omställningen och behövs för att lösa de stora samhällsutmaningar som vi har framför oss, såväl i Sverige som ute i världen.

Vår kapitalförvaltning har tre förvaltningsuppdrag:

- Skandia Liv – traditionell förvaltning
- Skandia Fonder – förvaltning av egna fonder
- Skandia Link – kvalitetsgranskning och urval för det externa fondutbudet

Internationella riktlinjer och åtaganden

Ett hållbart sparande innebär att vi agerar ansvarsfullt och gör investeringar och fondurval som får våra kunders sparpengar att växa. Arbetet utgår från internationella hållbarhetsramverk, riktlinjer och åtaganden och ska bidra till FN:s globala hållbarhetsmål och klimatmålen i Parisavtalet.

Skandia har skrivit under FN:s Global Compact samt FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI) för ökad samverkan och transparens. Skandia förväntar sig också att de bolag som Skandia investerar i ställer sig bakom samma principer, vilka bland annat bygger på följande konventioner:

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna
- FN:s konvention om barnets rättigheter
- ILO:s kärnkonventioner
- Internationella miljökonventioner
- Konventioner mot mutor och korruption

Våra arbetssätt

Vi har etablerade processer och verktyg för att integrera hållbarhetsarbetet på ett ändamålsenligt sätt i alla delar av vår kapitalförvaltning. Vår *policy om ansvarsfulla investeringar* beslutas årligen av Skandias styrelse och den är utgångspunkten för vår syn på hållbarhet utifrån olika perspektiv i våra ägar- och förvaltarvalsprocesser.

Frågor av strategisk betydelse, som exempelvis rör våra ställningstaganden och exkluderade bolag, hanteras i Skandias ESG-forum bestående av ledande befattningshavare inom Skandias kapitalförvaltning, Skandias hållbarhetschef samt kapitalförvaltningens hållbarhetsspecialister. Våra specialister har lång erfarenhet av att arbeta med analys och ägarstyrning med ett hållbarhetsperspektiv. I deras uppdrag ligger att stödja förvaltningsorganisationen med utveckling av ställningstaganden, arbetssätt och metoder, samt att löpande bedriva hållbarhetsanalys och påverkansaktiviteter.

Läs Skandias [Policy om ansvarsfulla investeringar](#).

Strategi och verktyg

VÅRA STÄLLNINGSTAGANDEN

Våra ställningstaganden grundar sig i internationella normer såsom FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, ILO:s grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet, Rio-deklarationen om miljö och utveckling samt FN:s konvention mot korruption. Dessa återspeglas i FN:s Global Compact samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag, vilka vi förväntar oss att de bolag som vi investerar i eftersträvar att följa i hela sin verksamhet.

I formuleringen av våra ställningstaganden söker vi även fördjupad kunskap genom omvärldsanalys, inklusive att ta del av Skandias kunders och andra intressenters synpunkter, samt dialog med sakkunniga, i relevanta fall i samverkan med andra aktörer som samlas kring ett gemensamt åtagande.

Samtliga ställningstaganden rör områden som, med utgångspunkt i internationella normer och vår omvärldsanalys, kan ha en väsentlig negativ påverkan på människa, miljö och samhälle, om de inte hanteras ansvarsfullt. Våra avvägningar och beslut baseras på bästa tillgängliga information, men med de begränsningar som det innebär. Företagens öppenhet och transparens, samt vår tillgång till annan tillförlitlig information är avgörande för att bedöma om företag lever upp till våra förväntningar.

Genom att vara öppna med våra ställningstaganden blir vårt förhållningssätt tydligt för såväl kunder och ägare som för bolagen vi investerar i. Nya ställningstaganden utvecklas löpande och befintliga revideras årligen.

EU har tagit fram ett antal indikatorer för hur marknadens aktörer på ett tillgängligt och samlat sätt ska informera om bland annat negativa konsekvenser på hållbarhetsfaktorer till följd av sina investeringar. Flera av dessa indikatorer överlappar eller är nära kopplade till våra ställningstaganden. Utfallet av indikatorerna publiceras på skandia.se/hallbarhet.

GRANSKNING AV EXTERNA KAPITALFÖRVALTARE

Våra kunders kapital förvaltas av de aktörer vi anser har de bästa förutsättningarna och den yttersta kompetensen. Det betyder att vi kompletterar vår interna förvaltning med utvalda externa kapitalförvaltare som är ledande aktörer inom sina områden.

Ambitionen är att våra ställningstaganden och kriterier ska vara vägledande även för externt förvaltade fonder. Vi granskar fonderna inom fondförsäkringen Skandia Link och aktiefonderna i traditionell förvaltning utifrån om de har innehav på vår lista över exkluderade bolag och om de arbetar i linje med våra ställningstaganden. Detta sker både vid den initiala utvärderingen och löpande efter att fonden inkluderats. Vi kan inte garantera 100 procent samstämmighet, men arbetar med olika metoder för att harmonisera så långt det är möjligt. I fonder som placerar i onoterade företag är det generellt en större utmaning att genomlys och analysera innehaven då onoterade bolag inte omfattas av samma informationskrav som börsnoterade bolag. Här tillämpar vi andra metoder för att följa upp fondernas innehav. Det arbetet kompletteras med utvärderingar och avtal för att främja att förvaltaren har lämpliga ambitioner, processer och kapacitet att beakta våra ställningstaganden när de fattar investeringsbeslut.

De förvaltare som vi anlitar inom ramen för Skandia Liv ser vi som nära och långsiktiga samarbetspartners. Om vi i deras portföljer identifierar innehav i bolag vi själva exkluderat påtalar vi det och uttrycker våra förväntningar på förvaltarens arbete. I några fall har det inneburit att vi avbrutit samarbetet, om förvaltaren inte visat förändringsvilja eller förmåga att linjera sig mer med vår förväntan.

Ta del av Skandias syn på väsentliga ESG-frågor i [Våra ställningstaganden](#).

Vad finns i vår verktygslåda?

Som investerare i noterade och onoterade tillgångar använder vi tre huvudsakliga verktyg för att arbeta med ansvarsfulla och hållbara investeringar. Verktygen – välja bort, välja in, påverka – stöds av våra ställningstaganden kring specifika sektorer, samt av våra förväntningar på företag. Här nedan ges en översiktlig beskrivning av verktygen.

Välja bort

Att investera ansvarsfullt innebär för oss att välja bort sektorer som gör stor skada på människa och/eller miljö, samt verksamheter som inte lever upp till våra förväntningar på ansvarsfullt företagande.

På sidan 10–11 finns en sammanfattning av de exkluderingskriterier som tillämpas i hela Skandias investeringsverksamhet. För vissa av Skandias Fonders fonder finns ytterligare exkluderingskriterier, se sidan 24.

Välja in

Flertalet av Skandias produkter främjar hållbarhet genom att delvis investera i tillgångar med framträdande miljömässiga eller sociala egenskaper. FN:s globala hållbarhetsmål och Parisavtalets mål är vägledande.

På sid 12–13 kan du läsa mer om:

- Skandias definition av hållbara investeringar, enligt Upplýsningsförordningens begrepp.
- Hur vi mäter och rapporterar investeringsportföljers hållbarhetsnivå med hjälp av Hållbarhetspyramiden.
- Vår VAD/HUR-modell för att genomföra hållbarhetsanalys av företag.

Påverka

Som ägare i företag har vi ett ansvar att påverka där vi kan och försöka se till att positiva effekter blir bestående. Därför arbetar vi i egen regi och tillsammans med andra för förändring i bolag och för att förflytta normer på marknaden. Andra påverkansmöjligheter finns i dialogen med de externa förvaltare som anlitas i Skandia Liv, Skandia Fonder och Skandia Link, samt med politiker och andra beslutsfattare. På sidan 14–15 kan du läsa mer om vårt arbete.

Välja bort

Utifrån våra ställningstaganden och kriterier väljer vi bort de investeringar som inte lever upp till våra förväntningar. Våra exkluderingskriterier finns kort sammanfattade här intill. För Skandias egna fonder med hållbarhetsfokus finns ytterligare exkluderingskriterier.

Fossila bränslen

Vi minskar successivt våra placeringsportföljers exponering mot den fossila energisektorn. Vi gör inga nya investeringar på primärmarknaden i verksamheter som utvinner fossil energi, det vill säga vi tillför inte något nytt aktie-, obligations- eller kreditkapital till den sektorn. Därutöver väljer vi bort investeringar i energibolag som vi bedömer har betydande utmaningar att ställa om sin verksamhet i linje med Parisavtalets mål:

- Bolag som utvinner termiskt kol (om mer än 5 procent av omsättningen).
- Renodlade och/eller dominerande aktörer inom utvinning av oljesand och/eller utvinning i ekologiskt känsliga områden.
- Kraftproducenter med hög andel kol. (om mer än 25 procent av omsättningen)
- Energibolag som motverkar Parisavtalet via omfattande lobbying.

Tobak

Med anledning av de negativa hälsoeffekterna som är relaterade till tobak väljer vi bort bolag som producerar tobak. Skandia är en av de grundande medlemmarna till internationella Tobacco-Free Finance Pledge.

Cannabis

Vi väljer bort bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från produktion eller distribution av cannabis för rekreationsanvändning. Vi har en restriktiv hållning till bolag involverade i cannabis för medicinskt bruk. Vårt ställningstagande grundar sig i att cannabisanvändning riskerar att leda till missbruk eller beroende med negativa hälsoeffekter som följd.

Kontroversiella vapen

Vi väljer bort bolag som utvecklar, producerar, underhåller eller distribuerar komponenter eller system specifikt utvecklade för kärnvapen, kluster-vapen, landminor, kemiska eller biologiska vapen, i enlighet med respektive FN-konvention för dessa produktgrupper.

Statsobligationer

Vi vill att de länder vi investerar i via statsobligationer bidrar till en hållbar utveckling. Vi investerar inte i statsobligationer utfärdade av stater som inte ansluter sig till grundläggande demokratiska principer, som systematiskt och allvarligt kränker mänskliga rättigheter eller där korruptionen är utbredd på en central nivå.

Kryptovalutor

På grund av hög hållbarhetsrisk exkluderas vissa bolag med verksamhet inom kryptovaluta.

Normbrott

Vi väljer bort bolag som bryter mot internationella normer, exempelvis UN Global Compact, utan att visa förändringsvilja.

SAMMANFATTNING

I Skandia Livs direktägda investeringar och i Skandias egna fonder förekommer ingen exponering mot bolag eller stater på vår exkluderingslista. I de externa fonder vi investerar i kan det förekomma en minimal exponering, oftast på grund av att förvaltaren använder andra informationskällor eller gör en något annorlunda tolkning rörande ett enskilt bolags verksamhet.

För en effektiv förvaltning av pensionsportföljen används så kallade indexderivat, som ger en bred exponering mot en viss marknad. Dessa finansiella

instrument utgör en marginell andel av portföljen, men är viktiga verktyg för att exempelvis hantera kapitalflöden och likviditet. Vår ambition är att så långt det är möjligt använda indexderivat som speglar våra ställningstaganden och vår exkluderingslista. Dessa uppfyller dock inte alltid våra finansiella krav, varför en viss indirekt exponering mot bolag på vår exkluderingslista kan uppstå.

Totalt summerar exponeringen mot exkluderade bolag via externa fonder och indexderivat till <0,01 procent av livportföljen.

Exkluderingslista Skandias fondbolag och livbolag

	2024
Antal exkluderade bolag totalt	174
Miljö	2
Mänskliga rättigheter	7
Kontroversiella vapen	25
Tobak	20
Kol	63
Cannabis	4
Exkluderade bolag i enlighet med Skandias klimatfärdplan	42

[illegible]

Ta del av vilka
bolag som Skandia
väljer bort.

Välja in

Allt kapital som förvaltas av Skandia ska investeras ansvarsfullt i enlighet med internationellt veder- tagna normer och riktlinjer. Investeringarna ska vara baserade på Skandias policy om ansvarsfulla investeringar och Skandias ställningstaganden, och ska vara föremål för såväl exkluderingar (se avsnittet Välja bort) som påverkansarbete (se avsnittet Påverka). Inom hela Skandias kapitalför- valtning finns dessutom olika strategier och processer för att främja hållbarhetsfaktorer och att skapa produkter med en betydande andel hållbara investeringar. Vi arbetar med olika metoder för att välja in hållbara investeringar.

Hållbarhetspyramiden

Med hjälp av Hållbarhetspyramiden klassificerar vi våra investeringar i tre kategorier: Ansvarsfulla investeringar, som utgör själva bottenplattan, samt Hållbara investeringar och Lösningsoinvesteringar vilka har olika grad av hållbarhetsegenskaper. I placeringsriktlinjer och fondbestämmelser finns ofta riktmärken eller mål angivna, som främjar att förvaltaren aktivt söker möjligheter att där det är lämpligt investera i sådana tillgångar, vilket också följs upp kvartalsvis. Hållbarhetspyramiden är också Skandias metod för att möta EU:s upplys- ningsförordning när det gäller att påvisa finansiella produkters hållbarhetsegenskaper och andel hållbara investeringar.

Vår definition av hållbara investeringar

Det finns idag inte en gemensam definition av vad en hållbar investering är, men i spåren av EU:s regelverk har tydligheten ökat kring vad varje enskilt företag eller organisation avser när de använder begreppet. Skandias definition framgår på nästa sida.

En delmängd av våra hållbara investeringar kallar vi för lösningsoinvesteringar, vilka tydligt kan kopplas till FN:s globala hållbarhetsmål och Parisavtalet.

Vår breda ansats och riktlinjer för alla tillgångsslag gör att vi kunnat göra utfästelsen att minst 15 procent av Skandia Liv ska utgöras av hållbara investeringar, enligt vår definition. För Skandias egna fonder finns också miniminivåer angivna, baserad på samma metod, men då begränsat till tillgångsslagen noterade aktier och ränteplace- ringar. Miniminivåerna för fonderna varierar mellan 15 och 50 procent, beroende på fondens geografi och inriktning. I och med att regelverk och mark- nadspraxis fortfarande är i förändring kan vår ansats komma att utvecklas.

HÅLLBARA INVESTERINGAR OMFATTAR:

Aktier (noterade och onoterade) samt räntebärande instrument i bolag

- med produkter och/eller tjänster som till viss del bidrar med lösningar på miljömässiga eller sociala behov, såsom minskade utsläpp av växthusgaser, cirkulära materialflöden, vatten- hushållning, hållbart jord- och skogsbruk, hälsa, utbildning och minskad fattigdom; och/eller
- som arbetar systematiskt och målstyrt med väsentliga hållbarhetsfrågor inom ramen för sin egen verksamhet och därigenom uppnår minskad klimatpåverkan, en effektiv användning av resurser och förbättrade villkor för anställda, leverantörer och lokalsamhällen; och/eller
- i sektorer som traditionellt har haft en betydande miljö- och klimatpåverkan, men som ställer om sin verksamhet och kan visa på tydliga och positiva resultat till följd av denna omställning.

Infrastrukturprojekt som bidrar till en hållbar omställning i samhället.

Direktägda fastigheter certifierade enligt etablerade miljöcertifieringsprogram (såsom Miljöbyggnad samt BREEAM), samt fastigheter med hög energiklass.

LÖSNINGSINVESTERINGARNA OMFATTAR:

Gröna och sociala obligationer vars syfte är att finansiera miljömässig och social utveckling i bolags eller andra organisationers verksamhet.

Obligationer utgivna av utvecklingsbanker i syfte att förbättra sociala livsvillkor och miljö i utvecklingsländer.

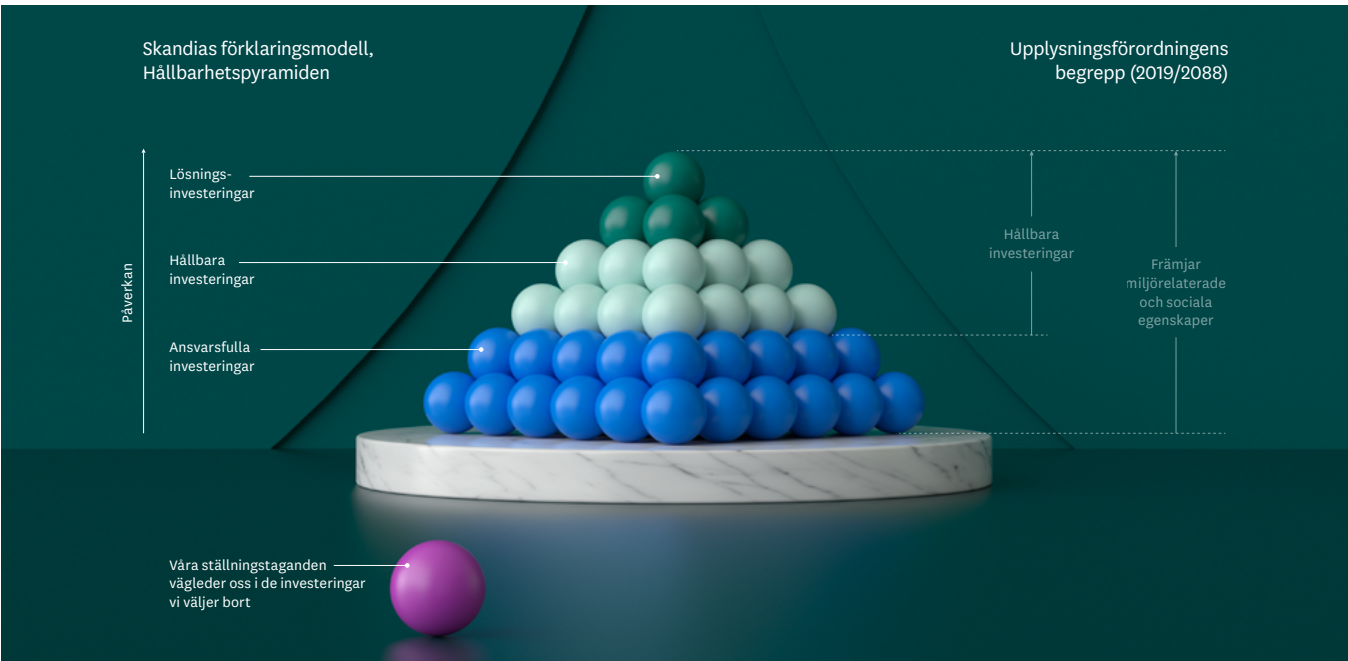
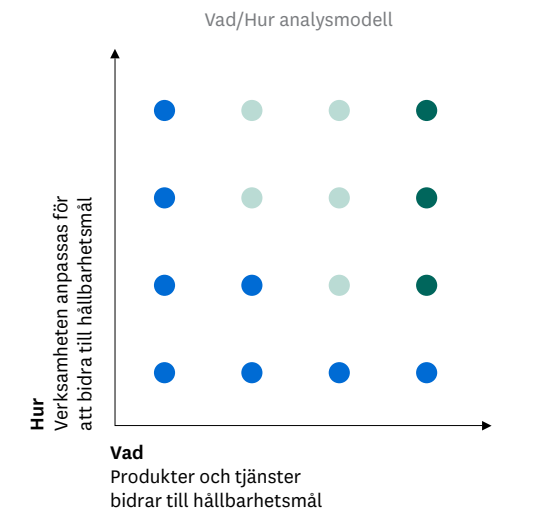
Aktier (noterade och onoterade) samt räntebärande instrument i bolag med produkter och/eller tjänster vars syfte är att bidra med lösningar på miljömässiga eller sociala behov, såsom minskade utsläpp av växthusgaser, cirkulära materialflöden, vattenhushållning, hållbart jord- och skogsbruk, hälsa, utbildning och minskad fattigdom.

Infrastrukturprojekt som tydligt bidrar till lösningar på samhällsutmaningar, med tonvikt på förnybar energi.

Direktägda fastigheter certifierade enligt de högsta nivåerna inom etablerade miljöcertifierings- program (såsom Miljöbyggnad samt BREEAM).

VAD/HUR-analysen

VAD/HUR-analysen är vår metod för att identifiera vilka företag som har utmärkande hållbarhetsegen- skaper och framför allt inom noterade aktier är den ett viktigt verktyg för att mäta fördelningen i hållbarhetspyramiden. Metoden tillämpas både fundamentalt, genom egen analys av bolagens produkter och tjänster (VAD) respektive hantering av hållbarhetsfaktorer i verksamheten (HUR), och kvantitativt, baserat på externa analysmodeller som belyser dessa två perspektiv. På det sättet kan vi effektivt genomlysna olika aktieportföljer och få en bild av dess hållbarhetsegenskaper via fördelningen i hållbarhetspyramiden.

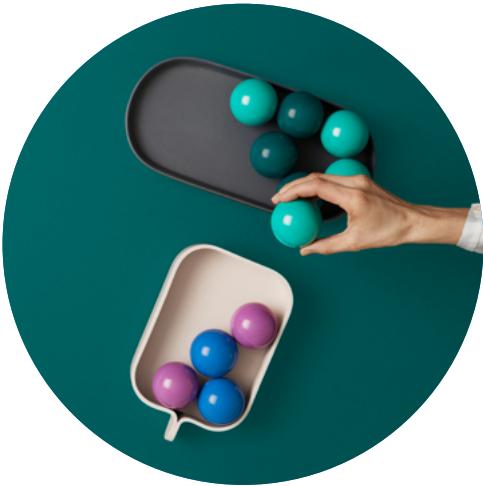

Påverka

Påverkan är en viktig strategi i vårt arbete. Som ägare har vi ett ansvar att påverka där vi kan och att försöka se till att arbetet har en bestående effekt. Därför arbetar vi på flera fronter för positiv förändring i de bolag vi äger och för att förflytta normer på marknaden.

En kombination av metoder

Påverkansaktiviteterna sker på olika sätt beroende på vad som är lämpligast i det enskilda fallet. Samverkan både mellan investerare och tillsammans med olika intresseorganisationer och specialister är ett viktigt verktyg som ökar tydlighet mot bolagen. Målet för oss är att påverka bolag och ibland hela branscher att komma till rätta med eventuella brister i hållbarhetsarbetet och uppnå bestående förändring. Omfattning och resultat av påverkansarbetet redogör vi för i vår rapport Skandias bolagspåverkan som är tillgänglig på skandia.se/hallbarhet.

	Proaktiv dialog	Reaktiv dialog	Tematisk dialog
Egen regi	Analysdriven dialog om aktuella frågor		
Via ombud		Internationella normer	
Samverkan med andra investerare och partners			Klimatomställning Naturkapital Farliga kemikalier Antibiotikaresistens Mänskliga rättigheter Ansvarsfull tech och AI

Påverkansarbetet sker gemensamt för Skandias livbolag och Skandias fondbolag, med undantag för deltagande i valberedningar och bolagsstämmor. Arbetet drivs av våra hållbarhetsspecialister tillsammans med ansvarig förvaltare. Kontakten med bolagen förs antingen via oss själva eller via ombud i form av ISS-ESG och Sustainalytics, som båda är ledande aktörer inom området.

Under 2024 hade våra hållbarhetsspecialister, portföljförvaltare, analysleverantörer och samarbetspartners kontakt med runt 700 bolag med anledning av bolagens hållbarhetsarbete eller i bolagsstyrningsärenden. Den siffran omfattar även bolag som är adresserade via initiativ som stöds av Skandia och drivs av andra investerare.

Röstning och medverkan i valberedningar

Att rösta på bolagsstämmor och att ta en aktiv roll i processer kring styrelserekrytering är viktiga sätt att utöva vårt ägarinflytande och påverka bolag i en mer hållbar riktning.

Under 2024 röstade Skandias livbolag på stämmor i 153 bolag (163 bolag 2023) och Skandias fondbolag i 186 bolag (171 bolag 2023). Skandias livbolag deltog i valberedningen i sex bolag och Skandias fondbolag i ett bolag.

Bolagsstämmor och valberedningar 2024		
Antal	Livbolaget	Fondbolaget
Deltagande i bolagsstämmor	153	186
Deltagande i valberedningar	6	1

I kapitlet Fördjupning på sid 25 och framåt finns mer att läsa om några av våra påverkansinitiativ inom klimat och natur, välmående samhällen respektive sund bolagsstyrning och affärsetik.

I vår årliga rapport hittar du information om alla våra påverkansaktiviteter, inklusive röstning på bolagsstämmor.

Vad har pensionspengar med hållbarhet i Sverige att göra?

Skandia Livs kunder är genom sitt pensionsparande med och finansierar viktiga satsningar i Sverige inom klimat, miljö och hälsa. Vi vill gärna investera mer i samhällsnyttig infrastruktur och hälsovård i Sverige och arbetar aktivt för att skapa fler möjligheter på hemmaplan.

Gröna obligationer och lån

Borås kommun – klimat- & miljösatningar
Göteborgs stad – klimat- & miljösatningar
Helsingborgs kommun – klimatsatningar & miljösatningar
Trelleborgs kommun – klimat- & miljösatningar
Region Skåne – klimat- & miljösatningar
Lidingö kommun – vattenrening
Nacka kommun – klimat- & miljösatningar
Region Stockholm – klimat- & miljösatningar
Norrköpings kommun – klimat- & miljösatningar

Klimateffektiva fastigheter

Göteborgs stad – Frölunda torg
Malmö – Kvarteret Masthusen
Helsingborg – Väla köpcentrum

Hälsoobligationer och lån

Region Uppsala – blodtrycksförebyggande insatser
Uppsala – avancerad strålbehandling Skandionkliniken
Region Stockholm – diabetesförebyggande insatser

Infrastruktur

Storuman – vindkraft
Falkenberg – hybridpark vind/batteri
Kristianstad – hybridpark vind/batteri
Skellefteå – laddinfrastruktur
Östersund – laddinfrastruktur
Sveg – laddinfrastruktur
Vansbro – laddinfrastruktur
Säffle – laddinfrastruktur

Här kan du läsa om hur pensionskapitalet gör skillnad.

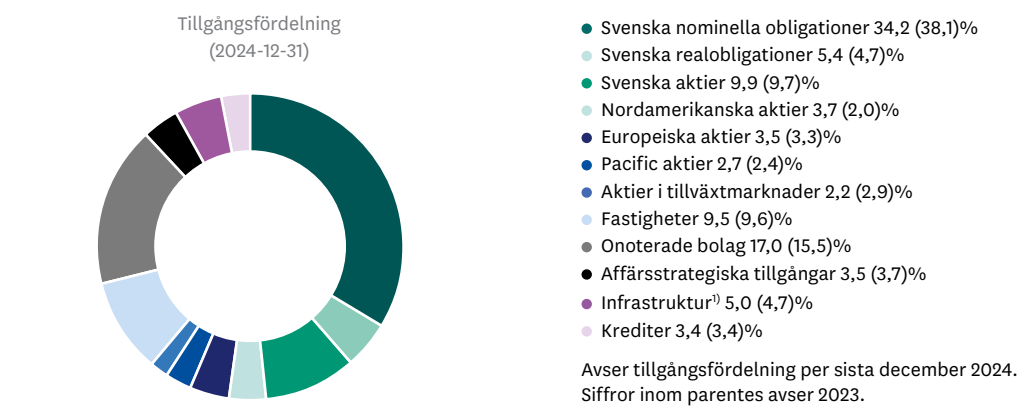
3. Våra förvaltningsuppdrag och erbjudanden

Vi har ett långsiktigt förvaltningsuppdrag och vår övertygelse är att vi genom våra investeringserbjudanden – traditionell försäkring, fondförsäkring och fondförvaltning – kan bidra till att lösa gemensamma samhällsutmaningar, såväl i Sverige som i världen.

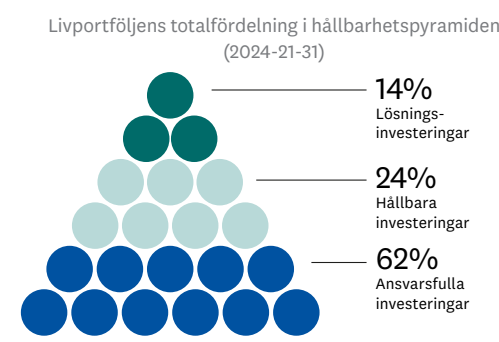
- Traditionell försäkring – Skandia Liv
- Fondförsäkring – Skandia Link
- Fondförvaltning – Skandia Fonder

Traditionell försäkring – Skandia Liv

Skandia Liv är ett sparande med försäkring som garanterar ett visst belopp för framtida utbetalning där vi placerar kapitalet åt kunden. Investeringsportföljen byggs därmed för att skapa avkastning och god riskspridning som kan stå emot perioder av turbulens på finansmarknaderna. Skandia Liv innehåller en mängd olika byggstenar sett till tillgångsslag. Inom varje tillgångsslag finns möjligheter att hitta hållbara investeringar. Vi beaktar hur investeringarna påverkas av eller påverkar människor och miljö i sin omvärld.

Vid årsskiftet 2024/2025 hade Skandias livportfölj 617 miljarder kronor i förvaltad kapital.

En viktig utgångspunkt i förvaltningen är vårt arbete för ansvarsfulla investeringar, i linje med våra ställningstaganden. Därutöver söker vi aktivt efter investeringsmöjligheter som främjar positiva hållbarhetsegenskaper och i vissa fall har en mätbar positiv effekt. I Skandia Liv har vi en tydlig plan för att väsentligt och stegvis minska vår exponering mot fossila bränslen, öka investeringar som bidrar positivt i klimatomställningen, samt att påverka bolag vi äger att anta ambitiösa klimatmål. Läs mer om klimatzfärdplanen i förddjupningsavsnittet Klimat och natur sidan 26.

¹⁾ I tillgångsslaget infrastruktur inkluderas marknadsvärdet för samhällsfastigheter.

Hållbarhetspyramiden, vår analysmodell

Med hjälp av vår hållbarhetspyramid klassificerar vi våra investeringar i tre kategorier: Lösningssinvesteringar, Hållbara investeringar och Ansvarsfulla investeringar. Vid årsskiftet 2024/25 utgjorde Ansvarsfulla investeringar cirka 62 procent av portföljen, medan 38 procent även uppfyllde kriterierna för Hållbara investeringar enligt EU:s SFDR-förordning (2019/2088). En delmängd av de Hållbara investeringarna uppfyllde även kriterierna för Lösningssinvesteringar, cirka 14 procent av portföljen.

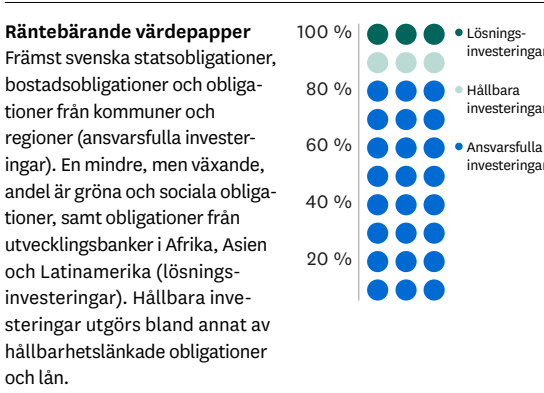
TILLGÅNGSSLAG: RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Obligationer och krediter är ofta en långsiktig investering där avkastning uppstår genom räntebetalningar. Syftet kan vara generell finansiering av ett bolags verksamhet, eller riktat till ett särskilt ändamål.

Merparten av våra ränteplaceringar ligger i svenska statsobligationer, bostadsobligationer och obligationer från kommuner och regioner. I vår hållbarhetspyramid klassar vi dessa som ansvarsfulla då finansieringen sker utan ett utpekad miljömässigt eller socialt ändamål.

Marknaden för ränteplaceringar har samtidigt stor potential att bidra till en hållbar utveckling i företag, kommuner och via överstatliga organisationer. Finanssektorn har under de senaste åren utvecklat obligationer och krediter som ska finansiera öronmärkta investeringar som bidrar till en hållbar utveckling. Skandia ökar successivt sina investeringar i tredjepartsklassade gröna eller sociala obligationer, men också i andra obligationer utgivna av aktörer med tydlig inriktning mot miljömässig och social hållbarhet. Vid årsskiftet 2024/25 uppgick dessa tillgångar till drygt 40 miljarder kronor.

Långsiktigheten i investeringarna och möjligheten att rikta investeringen gör obligationer och krediter till ett viktigt verktyg för att investera hållbart och tillför helt nytt kapital som bidrar till lösningar. Skandia var tidigt med som en av investerarna då världens första gröna obligation emitterades på marknaden, av Världsbanken 2008. Sedan dess har vi varit delaktiga i obligationsfinansiering inom många olika områden, som exempelvis effektivare cancervård, renare hav, fattigdomsbekämpning, och förnybar energi. I förddjupningskapitlet finns exempel på aktuella lösningsinvesteringar inom områdena klimat och natur respektive välmående samhälle.

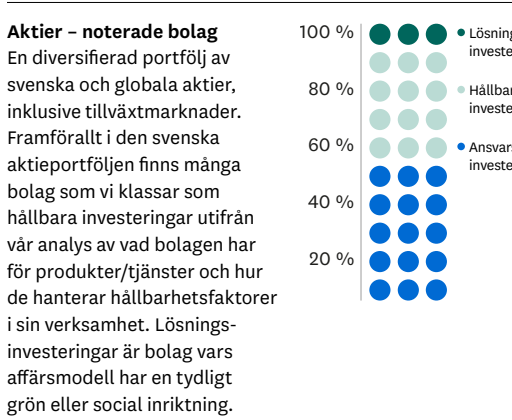
TILLGÅNGSSLAG: AKTIER – NOTERADE BOLAG

Investeringar i aktier ger ägarandelar i bolag och tillgång till den värdeutveckling som sker i bolagen.

Skandia Livs aktieinvesteringar har en inriktning mot svenska och globala aktier, inklusive tillväxtmarknader. Vid investeringar som sker på börs-handelsplatser tillförs bolagen oftast ingen ny finansiering, utan aktier handlas i huvudsak på en andrahandsmarknad. Investering i en aktie medför ett ägande i bolaget och möjlighet att påverka bolaget i rollen som ägare. Att rösta på bolagsstämmor och att ta en aktiv roll i rekryteringen till bolagstyrelserna är sätt att utöva vårt ägarinflytande. I de fall bolag avviker från våra principer är vår grundinställning att i första hand verka för förändring genom dialoger med bolagen. Vilka investeringar som vi väljer in eller väljer bort av hållbarhetshänsyn har också ett signalvärde på marknaden, samt till våra kunder och andra intressenter.

Våra investeringsbeslut vägleds bland annat av vår egenutvecklade analysmodell som, utifrån ett hållbarhetsperspektiv, beaktar vad bolag producerar och hur de bedriver sin verksamhet.

Cirka 47 procent av de aktieinvesteringar vi gör har positiva hållbarhetsegenskaper via de produkter och tjänster företagen erbjuder, eller genom att de bedriver ett mer utvecklat hållbarhetsarbete. Många av de mer framstående bolagen finns bland våra svenska innehav. Knappt 10 procent av aktieportföljen anser vi vara bolag med produkter och tjänster som tydligt bidrar med miljömässiga eller sociala lösningar, varför vi klassar dessa som lösningsinvesteringar i vår hållbarhetspyramid. Övriga tillgångar motsvarar nivån för att vara ansvarsfulla investeringar.

TILLGÅNGSSLAG: FASTIGHETER

Våra fastigheter är samlade i dotterbolaget Skandia Fastigheter som arbetar för att bidra till en hållbar utveckling inom tre fokusområden: klimat och resurseffektivitet, levande stadsmiljöer samt hälsa.

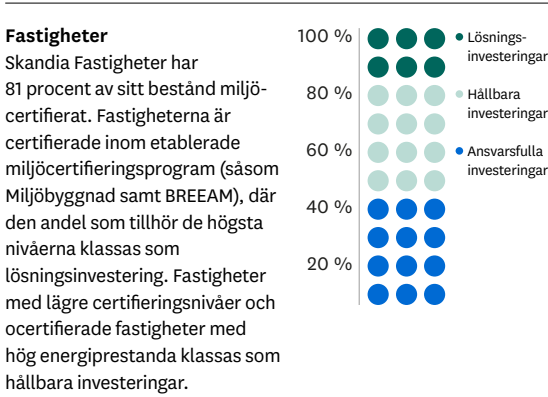
Skandia Fastigheter, som är ett av Sveriges största fastighetsbolag, äger, förvaltar och utvecklar fastigheter inom segmenten kontor, köpcentrum, bostäder och samhällsfastigheter. Störst del av bolagets påverkan härstammar från de material som används i nyproduktion, ombyggnationer och renoveringar. Ett aktivt arbete bedrivs därför för att minska resursanvändning. Mellan 2020 och 2030 ska verksamheten minska koldioxidutsläppen med 75 procent per omsatt krona i bolaget.

Vid årsskiftet 2024/25 var 90 procent av fastighetsbeståndet miljöcertifierat (81 procent av ytan), fortfarande en bit från målet om 100 procent miljöcertifierade fastigheter. Skälet är dels att fastigheter under renovering blir certifierade först efter färdigställandet, dels att certifikat har löpt ut och behöver förnyas. Under 2023 lanserades ett omfattande hållbarhetsprogram, där klimatavtrycket i byggprojekt mäts och omfattas av gränsvärden. Det används i alla projektfaser, anpassas efter projektets karaktär och vävs samman med byggnadscertifiering, så att varje projekt får en egen hållbarhetsplan med interna krav som höjer ambitionsnivån från det som regleras enligt lag och valt certifieringssystem.

Hälsa och levande stadsmiljöer

Egna medarbetares och hyresgästers hälsa främjas såväl genom utformningen av fastigheter som genom olika hälsoinriktade personal- och kundvårdsaktiviteter. Skandia Fastigheter har bland annat tagit fram en verktygslåda – Hälsohoppet – för att främja hälsa och trygghet i skolfastigheter.

Läs om [Skandia Fastigheters hållbarhetsarbete 2024](#).

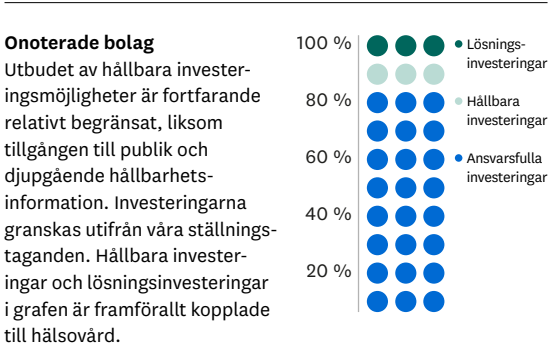

TILLGÅNGSSLAG: ONOTERADE BOLAG

Vi har lång erfarenhet av att arbeta med investeringar i onoterade bolag, så kallad Private Equity. Placeringarna är långsiktiga och sker främst i fonder som i sin tur investerar i onoterade bolag.

Investeringshorisonten är oftast 10–15 år. Att välja rätt samarbetspartner är därför av stor vikt och vår hållbarhetsanalys är därmed primärt inriktad på förvaltarens kapacitet på hållbarhetsområdet. Förvaltare som inte anses ha tillräckligt starka urvalsprocesser eller förmåga att integrera hållbarhetsfaktorer effektivt väljs bort. Vi verkar för att förvaltaren beaktar kriterierna i vår policy om ansvarsfulla investeringar och våra ställningstaganden, bland annat genom att vi upprättar specifika klausuler i fondavtalsdokumentationen för investeringar i externa Private Equity-fonder. Vi följer löpande upp detta i vår förvaltardialog.

Inom Private Equity är tillgången till publik hållbarhetsinformation generellt lägre än hos börsnoterade företag, varför vi har satt upp egna processer för att inhämta de uppgifter som vi väger in i våra bedömningar och investeringsbeslut. Fondförvaltarna utvecklar successivt sin rapportering, vilket skapar bättre möjligheter för oss att bedöma deras strategier och kapacitet, samt fondernas hållbarhetsegenskaper. Detta skapar också bättre förutsättningar för styrning inom ramen för våra övergripade strategier och för fördjupad dialog med förvaltarna.

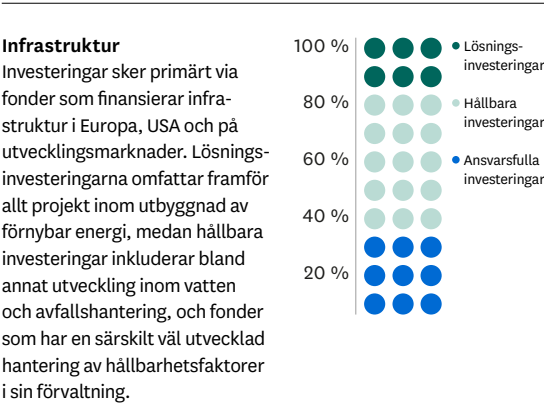
TILLGÅNGSSLAG: INFRASTRUKTUR

En infrastrukturinvestering innebär oftast att finansiera något som ännu inte är byggt. Projekten kan vara storskaliga och samhällsnyttiga. Investeringshorisonten ligger ofta på 20 år eller mer.

Investeringarna ska leva under lång tid i samspel med lokalsamhällen. Miljörelaterade och sociala frågor är därför en viktig del av investeringsprocessen och en betydande del av vår riskbedömning. Det är helt enkelt för riskfyllt att inte ta med det i investeringsanalysen.

Huvuddelen av investeringarna i infrastruktur görs via fonder, så kallade ”limited partnership”. Hållbarhetsanalysen är därför primärt inriktad på förvaltarens investeringsstrategi och kapacitet inom hållbarhetsområdet.

Inom infrastruktur hade vi vid årsskiftet cirka 6 miljarder kronor investerade i utbyggnad av förnybar energi, såsom sol, vind och geotermisk energi, samt i stödsystem som kraftöverföring, batterier och energilagring. Vi gör även investeringar som bidrar till klimatomställningen med en intention att möjliggöra ett skifte från kol eller olja till energikällor med lägre klimatpåverkan inklusive förnybara energikällor och i enstaka fall effektiv gaskraft.

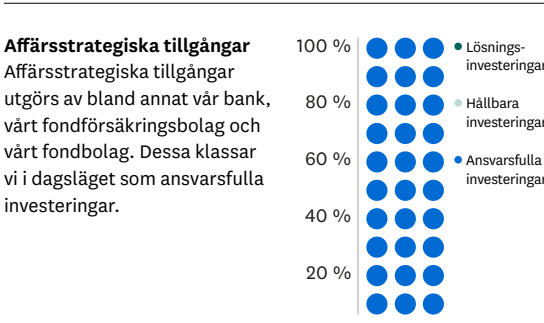

TILLGÅNGSSLAG: AFFÄRSSTRATEGISKA TILLGÅNGAR

Förutom de finansiella placeringstillgångarna likt aktier, räntor och alternativa investeringar, investerar portföljen även i affärsstrategiska tillgångar. Likt de finansiella tillgångarna ska dessa skapa en värdetillväxt samt bidra till Skandias strategiska värde och utveckling.

Affärsstrategiska tillgångar är verksamheter inom vår koncern. Hit hör huvudsakligen vår bank, vårt fondförsäkringsbolag och vårt fondbolag.

Vår verksamhet ska alltid bedrivas med god affärsetik, med respekt för människor, samhälle och miljö i syfte att möta de förväntningar som intressenter och samhället har på vår verksamhet. Som koncern arbetar vi aktivt med vår egen klimat- och miljöpåverkan och vi klimatkompenserar för de koldioxidutsläpp som kvarstår. Vi har satt upp mål för att minska vårt eget klimatavtryck. Fram till 2030 ska vi sänka Skandiakoncernens koldioxidutsläpp och minska vårt avfall med 50 procent (jämfört med 2019).

Fondförsäkring – Skandia Link

Vårt fonderbjudande utgörs av ett kvalitetsgranskat urval av fonder från marknadsledande förvaltare. I våra beslut om vilka fonder vi ska erbjuda prioriterar vi fonder vars förvaltning har ett relevant och systematiskt arbete med hög kompetens inom hållbarhet. Vi har ett brett och växande utbud av fonder med hållbarhetsfokus i vår fondförsäkring och hos vår bank.

Under de senaste åren har vi gjort ett strategiskt viktigt förflyttningsarbete och ökat antalet fonder med fokus på hållbarhet. Det är fonder med strategier som främjar eller har hållbarhet som mål och där vi bedömer att hållbarhet är avgörande i fondernas investeringsbeslut. Utöver att vi ökat utbudet av hållbarhetsfokuserade fonder i vårt eget fondbolag premierar vi också alltmer att välja in externa fonder med hållbarhetsfokus.

För att säkerställa ett attraktivt fonderbjudande gör vår förvaltarvalsenhet en noggrann utvärdering när vi väljer in nya fonder och i löpande uppföljning av befintliga fonder. I såväl den initiala utvärderingen av fonden och dess förvaltare som i den årliga utvärderingen, granskar vi hur hållbarhetsfrågor och hållbarhetsrisker tas hänsyn till i förvaltningen.

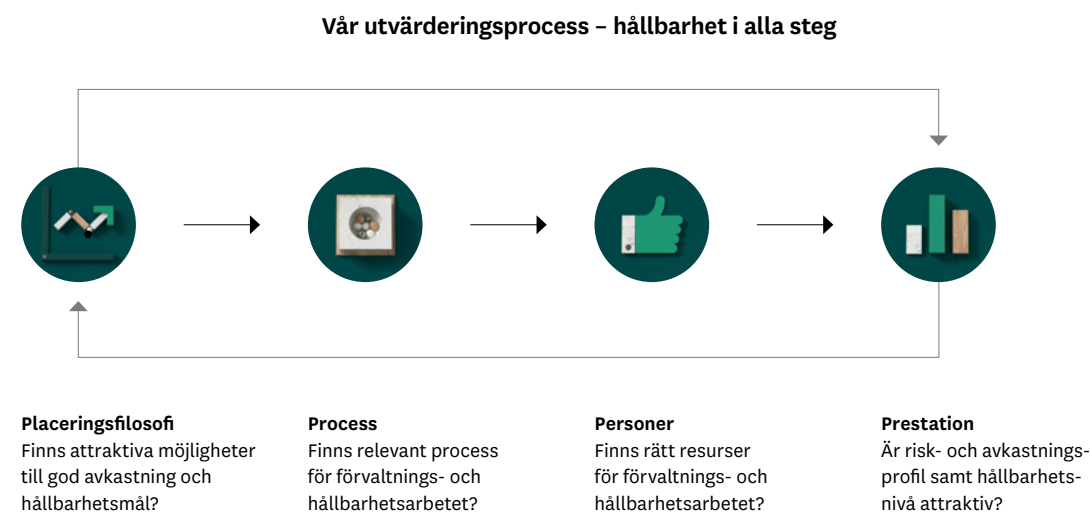
ALLA FONDER HAR HÅLLBARHETSGRANSKATS

Nya fonder ska ha en relevant process för hur hållbarhetsrisker och faktorer beaktas i fondens investeringsstrategi. Det innebär att en aktiefond förväntas ha högre nivå på arbetet än en fond som enbart placerar i valutainstrument där hållbarhetsrisker och hållbarhetsmöjligheter är mindre.

Vi prioriterar att välja in fonder som systematiskt integrerar miljö-, sociala- och bolagsstyrningsfrågor i investeringsprocessen och förvaltare som uppvisar stark kompetens inom dessa områden.

Vår löpande uppföljning blir sedan en utgångspunkt i dialogen med den externa fondförvaltaren. På så sätt påverkar vi externa förvaltares hållbarhetsarbete och förbättrar kvaliteten i fonderbjudandet. I de fall vi finner det nödvändigt ställs tydliga krav på den externa förvaltaren att förbättra sitt arbete, vilket är en del i överenskomsten med det aktuella fondbolaget.

För att bedöma fondernas hållbarhetsnivå används Skandias hållbarhetspyramid vid genomlysning av fondernas innehav. Utvärderingsresultaten tyder på att fonderna fortsätter att utveckla sitt hållbarhetsarbete. Den fortsatt positiva förflyttningen beror på en kombination av att vi valt in nya fonder med hållbarhetsfokus, valt bort vissa fonder med svagare hållbarhetsarbete samt att flera av de befintliga fonderna fortsatt att utveckla sitt arbete.

ETT FONDUTBUD SOM MÖTER KUNDERS HÅLLBARHETSPREFERENSER

Hållbarhetsfokuserade fonder är kvalitetsgranskade fonder som vi bedömer har en särskilt genomarbetad hållbarhetsstrategi. Utbudet av fonder med hållbarhetsfokus har fortsatt att öka och består nu av totalt 42 fonder. Med ett brett utbud av lågt prissatta fonder, aktivt förvaltade fonder och mer nischade tematiska fonder bedömer vi att vår erbjudande av fonder med hållbarhetsfokus idag kan möta alla kunders typiska placeringsbehov.

VÅR FONDLISTA HJÄLPER KUNDERNA MED SINA VAL

Hållbarhet spänner över flera viktiga områden och vi vet att våra kunder har olika syn på vad det innebär att investera hållbart. För att underlätta att göra enkla, hållbara fondval i linje med kundernas egna önskemål finns olika funktioner i vår fondlista på skandia.se. I fonderbjudandet kan kunden enkelt filtrera på:

- fonder med hållbarhetsfokus
- exponering mot kontroversiella branscher
- hållbarhetsklassificeringar enligt EU:s regelverk samt
- hållbarhetsrisk och hållbarhetsbetyg framtaget av Morningstar

För en djupare förståelse om hur förvaltningen går till finns hållbarhetsupplysningar i fondernas informationsbroschyrer eller fondprospekt som hjälper kunderna att kunna välja de fonder som motsvarar deras önskemål. Vi ger också färdiga placeringsförslag för olika risknivåer med fonder som har hållbarhetsfokus.

Baskrav för alla fonder är att förvaltaren ska:

- Ha undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI).
- Ha en policy för miljö-, sociala- och bolagsstyrningsfrågor samt tillräckliga resurser för att kunna implementera ett robust arbete.
- Redogöra för hur fonden beaktar hållbarhetsrisker och hållbarhetsfaktorer på ett trovärdigt sätt.
- Förbinda sig till en positiv förflyttning om Skandia identifierar brister eller förbättringspotential.
- Ha en trovärdig extern kommunikation inom detta område.

Ökade krav på hållbarhetsupplysningar

Sedan 2021 ska fondförvaltaren ange om och hur förvaltaren inkluderar hållbarhet i förvaltningen av fonden. Fonderna ska ange om de har *hållbarhet som mål*, *främjar hållbarhet* eller inget av det det vill säga *övriga fonder*. Utöver detta tillkommer även rapporteringskrav som kommer att utvecklas de kommande åren, detta för att underlätta för kunderna vid val av fond.

I Skandia Link anger 88 procent av fonderna att de främjar hållbarhet eller har hållbarhet som mål. Tillsammans utgör de fonderna cirka 97 procent av kapitalet i Skandia Links fonderbjudande. Genom filtreringslistan är det enkelt att filtrera fram dessa fonder och på så sätt bygga en investeringsportfölj med hållbar inriktning.

Fonder som har *hållbarhet som mål* är så kallade artikel 9-fonder enligt regelverket. Investeringarna i fonden bidrar till ett miljömässigt eller socialt hållbart mål, exempelvis fonder med primärt fokus på klimatlösningar.

Fonder som *främjar hållbarhet* men som inte har hållbarhet som mål är så kallade artikel 8-fonder enligt regelverken. Det kan exempelvis vara en fond som väljer bort investeringar i vissa branscher eller som investerar i många olika branscher men då väljer att investera i bolag med bäst hållbarhetsbetyg.

Övriga fonder ska ange hur förvaltningen har beaktat olika hållbarhetsrisker i investeringsbeslutet (artikel 6-fonder) eller om förvaltaren inte alls integrerar hållbarhetsrisker i investeringsbeslutet till följd av fondens fokus. I denna kategori återfinns bland annat flera räntefonder.

Bredden i det hållbara fondutbudet innebär att vi kan erbjuda våra kunder möjligheten att sätta samman portföljer av fonder med utmärkande hållbarhetsansats i linje med önskad risknivå. Vi granskar hur fonderna vi erbjuder beaktar hållbarhetsfaktorer och hållbarhetsrisker i sina investeringar men det är till slut kundens val av fonder inom fondförsäkringen som avgör om och hur dessa egenskaper också blir uppfyllda.

Fördelning av totalt fondkapital

- Fonder som främjar miljörörelaterade eller sociala egenskaper (artikel 8)
- Fonder som har hållbara investeringar som mål (artikel 9)
- Övriga fonder

Vårt fondbolag, Skandia Fonder, erbjuder både aktiva och indexnära fonder. I vår förvaltning utgår vi från FN:s principer för ansvarsfulla investeringar.

Alla fonder följer våra gemensamma principer och processer för ansvarsfulla investeringar. Det innebär bland annat att fonderna utesluter investeringar i bolag som utvinner kol för energiändamål, tillverkar och/eller utvecklar kontroversiella vapen, producerar tobak, eller producerar/distribuerar cannabis för rekreationellt bruk.

För våra egna fonder med hållbarhetsfokus är miljörelaterade och/eller sociala egenskaper avgörande vid val av fondens investeringar. Metoderna bygger å ena sidan på att avstå från investeringar i vissa branscher och bolag, å andra sidan på

att premiera bolag med starkt hållbarhetsarbete eller som erbjuder produkter som främjar en hållbar utveckling. I tillägg påverkar vi de bolag vi investerar i genom att vara en aktiv ägare.

Ökade transparenskrav i regelverken
Skandia Fonder erbjuder främst fonder som främjar hållbarhetsaspekter, men som inte har hållbarhet som mål, så kallade artikel 8-fonder. För att mäta och redovisa en fonds hållbarhetsegenskaper använder vi Skandias hållbarhetspyramid (läs mer på sidan 12).

Tack vare denna mätmetod kan vi numera utlova en viss andel hållbara investeringar i fonderna. Detta följs sedan upp när året är slut och redovisas i fondernas årsberättelser.

EN ANSATS – FLERA TILLÄMPNINGAR

För internt förvaltade fonder är den egenutvecklade VAD/HUR-modellen ett centralt analysverktyg. Modellen möjliggör för olika typer av förvaltningsstrategier att identifiera och premiera investeringar som har en positiv hållbarhetsprofil. En aktivt förvaltnad fond kan med hjälp av analysverktyget välja de bolag som bedöms vara mer hållbara. För en indexnära aktiefond används ett skräddarsytt index där de bolag vi exkluderar enligt fondens kriterier inte ingår. Därefter viktas bolag med gott hållbarhetsarbete upp och bolag som bedöms sämre viktas ner, eller tas bort helt.

Utöver striktare fossilkriterier för fonder med hållbarhetsfokus, strävar vi efter att minska exponeringen mot fossila bränslen generellt i våra fonder. 2023 började vi även implementera ett utsläppsrelaterat mål som innebär att vi kommer att verka som ägare för att de bolag vi äger ska anta vetenskaplig baserade klimatmål, med fokus på de största utsläppen.

Att påverka de bolag vi investerar i genom att vara en aktiv ägare är ett av våra viktiga verktyg i hållbarhetsarbetet. Påverkansarbetet, såväl bolagsdialog som röstning på blagsstämmor, samordnas med Skandia Liv.

VÅRA IDEELLA FONDER

De ideella fonderna erbjuder våra kunder ett sparande med möjligheten att styra en del av kapitalet till samhällsförbättrande åtgärder för barn och unga, miljöarbete och påverkan samt cancerforskning. 2024 hade våra sparare i ideella fonder sedan 1989 bidragit med drygt 723 miljoner kronor till Skandia Världsnaturfonden, Skandia Cancerfonden och Skandia Idéer för livet.

UTÖKADE KITERIER

I våra egna fonder med hållbarhetsfokus utesluts, utöver exkluderingarna som gäller alla våra fonder, även investeringar inom konventionella vapen och fossila bränslen:

Konventionella vapen: Bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från produktion eller utveckling av konventionella vapen samt bolag vars omsättning till 25 procent eller mer kommer från produktion eller utveckling av produkter/tjänster med militär tillämpning.

Fossila bränslen: Bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från utvinning, raffinering eller kraftgenerering av fossila bränslen (definierat som kol, olja, gas) samt bolag vars omsättning till 50 procent eller mer kommer från stödjande teknologi och tjänster till utvinning av fossila bränslen.

Avvikelse från uteslutna investeringar för fossila bränslen kan accepteras om ett bolag uppfyller våra kriterier för omställningsbolag. Med omställningsbolag avses att bolaget har ett tydligt syfte i linje med mål om en genomsnittlig global uppvärmning på högst 1,5 grader, att bolagets energimix består till stor del av förnybara källor eller att koldioxidintensiteten är i linje med Parisavtalets klimatscenarier.

Övrigt: Fonderna väljer även bort bolag som inte bedöms agera i linje med internationella normer eller inte hanterar sina viktigaste hållbarhetsrisker på ett tillräckligt bra sätt.

4. Fördjupning

På följande sidor beskriver vi hur vi arbetar inom olika områden, och ger exempel på lösningsinvesteringar, påverkansaktiviteter och branschsamarbeten.

- Klimat och natur
- Välmående samhällen
- Sund bolagsstyrning och affärsetik

Klimat och natur

VÅR UTGÅNGSPUNKT

Forskningen pekar på att om den globala medel-temperaturen stiger med mer än 1,5–2°C ökar risken markant för naturkatastrofer så som torka, stigande havsnivåer, översvämningar och värmeböljor. Forskningen pekar också på risken för att kritiska tröskelnivåer passeras eller så kallade återkopplingsmekanismer inträffar, då negativa effekter permanentas eller förstärks.

Klimatförändringarna och dess fysiska konsekvenser är därför av särskild vikt för oss att beakta, liksom hur en skyndsam omställning mot en ekonomi med netto-noll koldioxidutsläpp skulle påverka olika investeringsstillgångar.

För oss som kapitalägare och förvaltare innebär klimatomställningen såväl risker som möjligheter att ta fasta på i våra investeringsbeslut, då det kommer att finnas både vinnare och förlorare i omställningen. Störst finansiell risk på lång sikt ser vi i fossilberoende verksamheter och verksamheter med fortsatt stora utsläpp av växthusgaser. De riskerar att påverkas negativt av vikande efterfrågan, ökade kostnader och legala risker. Företag som i stället kan erbjuda effektiva och skalbara klimatlösningar kan bli vinnare. Följderna av de värsta klimatscenarierna är genomgripande och svåra att överblicka men där finns få vinnare, då hela samhällsekonomin och den geopolitiska situationen skulle påverkas mycket negativt.

Det råder för närvarande särskilt stora osäkerheterna kring klimatomställningens ”när, var, hur och vem”. Som förvaltare med upp till 40 års investeringshorisont behöver vi ha en beredskap för olika scenarier. Att arbeta med klimatscenarioanalys är numera också en del av regelverkskraven när det gäller pensionsbolags ekonomiska stabilitet och förmåga att uppfylla sina långsiktiga åtaganden (solvens).

Klimatförändringarna är nära sammankopplade med hur världens ekosystem mår och förändras. Förmågan att eliminera storskalig avskogning, framför allt i tropikerna, är vid sidan av minskade koldioxidutsläpp avgörande för att bromsa klimatförändringarna. Utöver detta finns de stora lokala och systemkritiska risker kopplat till förlusten av biologisk mångfald och centrala ekosystemtjänster som vattenreglering, kolbindning, pollinering. Detta brukar benämnas naturkapital.

Att skydda och återställa natur och ekosystem är därför avgörande för minskningen av koldioxidutsläpp och anpassandet till en varmare planet. Förlust av natur och biologisk mångfald utgör även en väsentlig finansiell risk för företag eftersom de både påverkar och påverkas av denna förändring.

VÅRA MÖJLIGHETER ATT PÅVERKA

Vi är ödmjuka inför att dessa frågor är komplexa och rymmer många osäkerhetsfaktorer. Klimatomställningen och en hållbar förvaltning av naturkapital bygger på en samverkan mellan många olika samhällsaktörer, inklusive kapitalmarknaden och långsiktiga investerare. Som ägare i bolag och via finansiering kan vi bidra till att:

- Kapital på primärmarknaden¹, där nytt kapital tillförs verksamheter, styrs bort från fossila energislag mot förnybar energi och effektivisering.
- Verksamheter där vi har ägande motiveras att sätta ambitiösa klimatmål och vidta åtgärder för att väsentligt minska sina utsläpp av växthusgaser.
- Verksamheter som producerar och/eller använder jord- och skogsråvaror motiveras att arbeta effektivt för en avskogningsfri värdekedja, för att bibehålla skogarnas funktion som kolsänka och hållbar livsmiljö för arter och samhällen.
- Verksamheter med väsentlig påverkan på och/eller beroende av naturkapital och ekosystemtjänster motiveras att analysera och hantera sina risker för att bibehålla fungerande ekosystem och säkra deras livsavgörande funktioner.
- Påverka politiker och andra viktiga samhällsaktörer att sänka barriärer för både bolag och investerare att kunna vara med och bidra till klimatomställningen och bevarande av naturkapital.

SKANDIA LIVS KLIMATFÄRDPLAN

Vår ambition är att bidra till klimatomställningen i enlighet med Parisavtalet. Som kapitalförvaltare och kapitalägare ser vi vikten av att agera nu då investeringar i klimatlösningar måste ske skyndsamt för att möjliggöra den omställning som behöver ske. Syftet är att minska den finansiella klimatrisk i portföljen och samtidigt styra mer kapital till framtidens klimatlösningar, vilket främjar både avkastning och omställning.

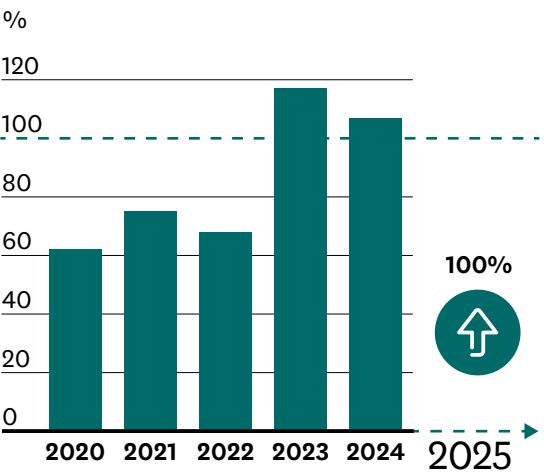
2020 fastslogs en klimatfärdplan för Skandia Liv med fokus på konkreta portföljförändringar till och med 2025. I början av 2024 tillkom ett kompletterande utsläppsrelaterat klimatmål. I tabellen nedan beskrivs målen och resultat per 2024-12-31, med ett år kvar till måldatum.

Under andra kvartalet 2025 fastställde Skandia en ny klimatfärdplan till 2030. Planen bygger på

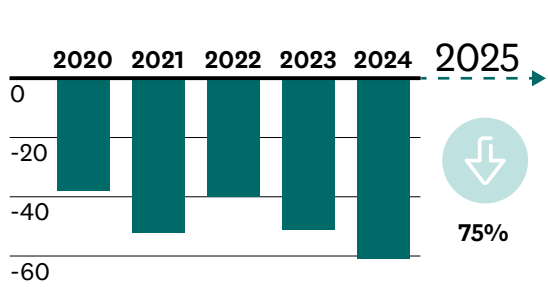
samma struktur som klimatfärdplan 2020–2025; att fortsätta minska livportföljens exponering mot fossila bränslen, öka klimat- och miljörelaterade lösningsinvesteringar, samt påverka bolag att sätta ambitiösa klimatmål. Syftet med planen är att minska den finansiella klimatrisk i portföljen och samtidigt styra mer kapital till framtidens klimatlösningar som kan främja både avkastning och omställning.

Klimatfärdplan 2025 Skandia Liv	Ansats	Målbeskrivning	Tillämpligt på tillgångsslag	Åtgärder	Status 2024-12-31
Minska fossila bränslen 	Vi väljer bort 	Minska andelen investerat kapital i fossila bränslen (utvinning och kraftproduktion) med 75% till 2025 (basår 2018)	✓ Noterade aktier ✓ Företagsobligationer ✓ Övriga räntebärande ✓ Onoterade bolag ✓ Infrastruktur ✓ Fastigheter ✓ Affärsstrategiska tillgångar	Exkluderat ett 40-tal börsnoterade bolag med betydande utmaningar att ställa om sin verksamhet i linje med Parisavtalet. Exkluderat bolag involverade i kolutvinning. Investeringsstopp för nya investeringar i utvinning av fossila bränslen på primärmarknader där nytt kapital tillförs.	-61% Start 75% Andel av AUM: ca 1,5%
Öka klimat- och miljörelaterade lösningsinvesteringar 	Vi väljer in 	Öka andelen klimat- och miljöinvesteringar med 100% till 2025 (basår 2018) Ytterligare 40 miljarder kronor i klimat- och miljöinvesteringar till 2030 (basår 2020)	✓ Noterade aktier ✓ Företagsobligationer ✓ Övriga räntebärande ✓ Onoterade bolag ✓ Infrastruktur ✓ Fastigheter ✓ Affärsstrategiska tillgångar	Samtliga tillgångsslag analyserade m a p grön investeringspotential. Ökat fokus på gröna obligationer, krediter och infrastruktur. Miljöcertifiering av fastigheter.	+107% Start +100% Start +40 mdr kr Andel av AUM: ca 10%
Minska utsläpp 	Vi påverkar 	Verka för att minst 70% av finansierade utsläpp inom Scope 1-2 omfattas av vetenskaplig baserade klimatmål 2030 (SBTi, eller motsvarande 1.5-gradersmål). I tillägg verka för att innehav i sektorer där indirekta utsläpp (Scope 3) dominerar och är väsentliga, ska uppvisa en tydlig ambition och ansats för att minska dessa.	✓ Noterade aktier ✓ Företagsobligationer ✗ Övriga räntebärande ✗ Onoterade bolag ✗ Infrastruktur ✗ Fastigheter ✗ Affärsstrategiska tillgångar	Identifierat fokusbolag med stora process- och energirelaterade utsläpp. Investerarsamarbeten, samt initierat egen bolagsdialog och dialog med externa förvaltare.	Basmätning: 58% av finansierade utsläppen omfattas av SBTi. Start 70%

Öka klimat- och miljöinvesteringar¹⁾ med 100%

Minska innehav i fossila bränslen med 75%

¹ Primärmarknaden är där nya värdepapper, såsom aktier och obligationer, emitteras och säljs för första gången. På sekundärmarknaden byter dessa värdepapper bara ägare, t ex via börshandel, och inget nytt kapital tillförs verksamheterna.

Påverkar: Bred uppslutning i dialog med klimattunga bolag

Climate Action 100+ är ett globalt samarbetsprojekt för över 600 investerare som adresserar de cirka 170 börsnoterade bolagen med störst utsläpp av koldioxid, i syfte att de ska minska sina utsläpp och öka sin transparens kring klimatfrågan. Initiativet ligger i sin andra fas som fortsätter till 2030, med fokus på hur bolagen arbetar med att utveckla och implementera trovärdiga omställningsplaner i linje med Parisavtalet på kort och medellång sikt. Skandia har varit med från start.

Skandia vill verka för att mer långsiktigt pensionskapital kan styras till viktiga investeringar i omställning. I mars 2024 lanserades rapporten *Riv investeringshindren*, vid ert seminarium med bland annat Miljö- och klimatministern och representant för Svenskt Näringsliv.

Väljer in: Infrastruktur för energiomställning

Skandia gör löpande långsiktiga investeringar i systemkritisk infrastruktur i energiomställningen. Det rör sig om vind- och solcellsparkar i flera länder, men även stödjande infrastruktur som knyter ihop och balanserar systemet. Ett exempel är investeringen i NeuConnect, som är en utbyggnad av kraftöverföringen mellan Tyskland och Storbritannien genom en undervattenskabel. Kabeln är avgörande för att balansera ländernas elnät för en lång tid framöver och möjliggör fortsatt utbyggnad av förnybar energiproduktion. På hemmaplan har Skandia gjort en tilläggsinvestering i det med Vattenfall samägda bolaget Toledo Vind AB. Syftet är att skapa två så kallade hybridparker, där vindkraft och batterier bidrar med stödjande funktioner i elnätet i södra Sverige och förbättra lönsamheten genom ökad flexibilitet.

RISKER OCH MÖJLIGHETER MED KLIMATOMSTÄLLNINGEN

Klimatrisker inkluderar omställningsrisker och fysiska risker. Omställningsrisker avser risker som är kopplade till övergången till ett koldioxidsnålt samhälle. Omställningen förväntas påverka en rad olika sektorer genom teknikskiften, klimatrelaterad reglering och förändrade konsumentbeteenden, vilket kan medföra betydande finansiella risker. Vidare kan fysiska konsekvenser av klimatförändringar, så som torka och skyfall, leda till stora kostnader som kan överföras till investerare. Klimatrisker kan uppstå på kort, medellång och lång sikt och utgör inte bara en bolags- eller portföljrisk, utan även en marknadsrisk med potentiell påverkan på systemnivå.

Det är ofta en utmaning för investerare att analysera och utvärdera bolags specifika klimatrelaterade risker och möjligheter. Ofta är det också en utmaning för bolaget självt då det saknats bra metoder för att belysa verksamheten ur ett helhetsperspektiv och utifrån olika tidshorisonter. Vi ställer oss därför bakom och arbetar löpande med att implementera rekommendationerna i det internationella klimatinitiativet Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). Syftet med initiativet är att främja samhällets omställning genom att verka för att tillgängliggöra transparent och tydlig klimatrelaterad finansiell information.

Omställningen mot ett mer koldioxidsnålt samhälle medför också många intressanta investeringsmöjligheter som bidrar exempelvis till energieffektivisering, förnybar energi, klimatanpassning samt nya produkter och tjänster.

Riskhantering med hjälp av klimatscenarioanalyser

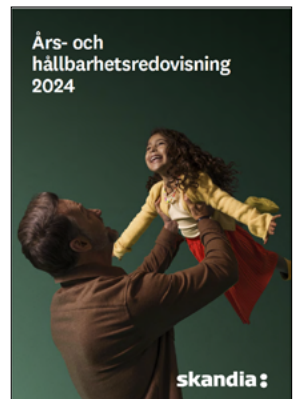
Skandias kapitalförvaltning har de senaste åren utvecklat specifik kompetens kring kvantitativa klimatriskmodeller för finansiella instrument och portföljer, samt använder ett egenutvecklat systemverktyg som ligger till grund för de klimatanalyser som genomförs. Data inhämtas från öppna datakällor såsom Network for Greening the Financial System (NGFS), Science Based Targets initiative, Transition Pathway Initiative, samt dataleverantörerna Sustainalytics och ISS ESG. Sedan 2019 genomför Skandia årligen klimatriskanalyser av livportföljen.

Under 2024 genomfördes analyser av noterade aktier i Skandias livportfölj vilka utgick från modeller för klimatscenariodata publicerade av NGFS. Dessa klimatscenarier används av centralbanker globalt för att utvärdera finansiella risker/möjligheter kopplade till klimatförändringar. NGFS underlag uppdateras årligen med aktuella data rörande klimatpolicyer och andra omvärldshändelser, som exempelvis geopolitisk turbulens.

- Ett Net Zero-scenario bygger till stora delar på att priser för koldioxid stiger kraftigt globalt för att skapa incitament för minskade utsläpp. I Net Zero-scenariot är antagandet att politiska åtgärder sätts in tidigt för att begränsa koldioxidutsläppen och åtgärderna blir gradvis strängare. Ekonomin antas bli koldioxidneutral 2050 och uppvärmningen begränsas till 1,5 grader.
- I ett Current Policy-scenario sätts inte några nya åtgärder in för att begränsa koldioxidutsläppen. Det innebär att den globala uppvärmningen blir över 3 grader 2100 och att de fysiska riskerna blir allvarigare, exempelvis på grund av stigande havsnivåer.
- Estimat där bolagsspecifika data används för att sannolikhetsvikta vilken utsläppsreduktion innehaven väntas ha, baserat på nuvarande klimatomställning och hållbarhetsanalys.

Hittills har inte analyserna kunnat motivera att extra kapital bör sättas av för eventuella klimatrelaterade förluster. Klimatriskerna för livportföljen bedöms som förhållandevis måttliga jämfört med exempelvis andra marknadsrisker, då portföljen är väldiversifierad med olika typer av tillgångsslag, samt har en bred riskspridning inom tillgångsslagen. NGFS kompletteras med andra typer av analyser för att bedöma framtida riskexponering samt påverkan på företags kostnader och tillgångars värde. Klimatrisker är komplexa och Skandia är ödmjuk inför osäkerheten i bedömningarna. Datakvalitet är en utmaning i klimatriskanalyser, men förbättras varje år. Då osäkerheten är stor kring klimatscenarier ska analysen och dess finansiella påverkan ses som en indikation.

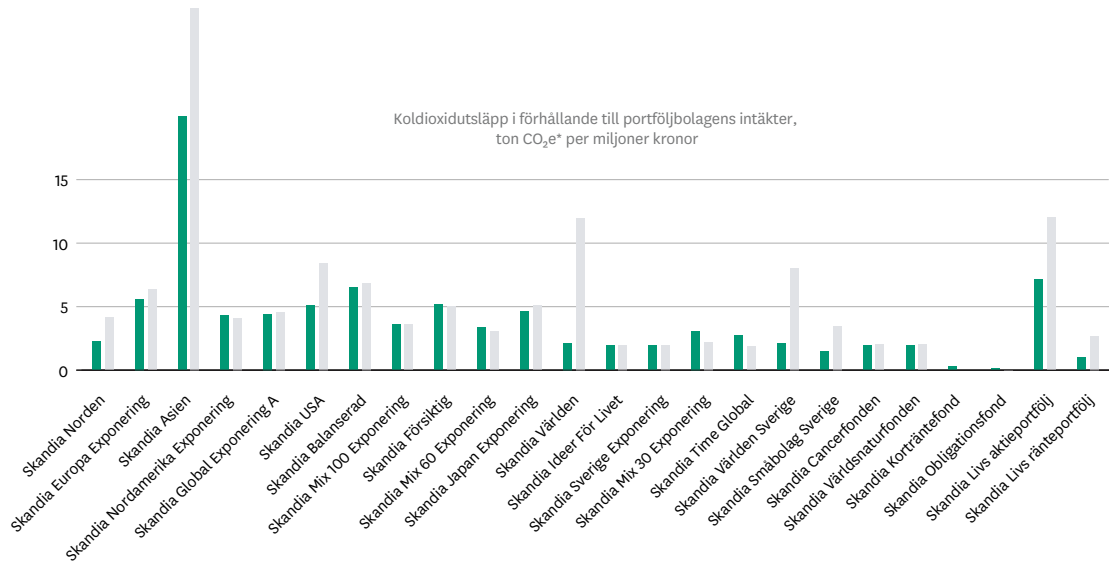
I Skandias års- och hållbarhetsredovisning inkluderas en rapportering av hur vi utvecklar arbetet med klimatrelaterade risker i vår kapitalförvaltning utifrån styrning, strategi, riskhantering samt mål.

KOLDIOXIDAVTRYCK, EN ÖGONBLICKSBILD

Vi har genom Montreal Carbon Pledge åtagit oss att redovisa koldioxidutsläpp i relation till bolagens intäkter, viktat efter hur stort aktieportföljens innehav är, i enlighet med Fondbolagens Förenings och Svensk Försäkrings respektive rekommendationer. Koldioxidutsläpp som avses innefattar utsläpp från källor som bolagen kontrollerar exempelvis egna fordon eller utsläpp från produktion, samt utsläpp från inköpt el, värme eller kyla.

Koldioxidavtryck av förvaltningsportföljer och fonder har en god intention i att öka kunskap samt vägleda kunder och andra intressenter i deras investeringsbeslut. Metoderna för att mäta koldioxidavtryck utvecklas kontinuerligt, men en viss eftertanke är ändå att rekommendera i förhållning till måtetalet. Koldioxidavtrycket visar inte investeringsarnas totala klimatpåverkan och anger inte heller hur väl en portfölj är positionerad mot, eller dess bidrag till, en övergång till ett koldioxidsnålt samhälle. Det redovisade koldioxidavtrycket är en historisk ögonblicksbild och anger hur mycket koldioxid bolagen i portföljerna själva släppt ut från den egna verksamheten samt från inköpt energi (scope 1 och scope 2). Om man ser till hela livscykeln speglar det redovisade avtrycket cirka 25–35 procent av utsläppen. Avtryckets storlek beror på portföljens sammansättning, branschinriktning och geografi. Bolag inom kraftförsörjning, stål och cement släpper vanligtvis ut mer koldioxid än bolag verksamma inom IT- och läkemedelsbranschen. Skillnaden kan också bero på var i världen bolagen i portföljen är verksamma och hur energimixen i just det landet ser ut. Inom kraftförsörjning, stål och cement ser vi också

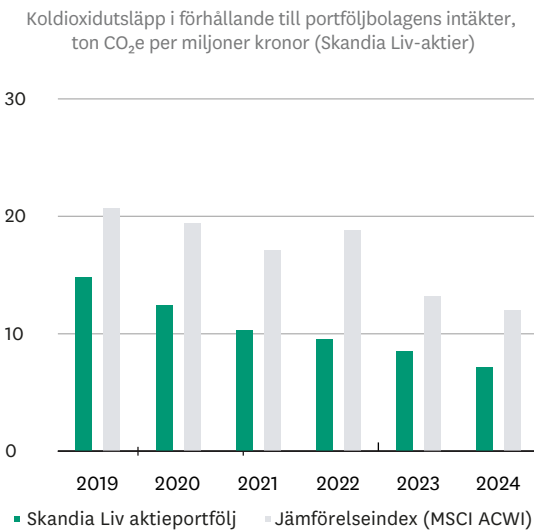

*CO₂e eller koldioxidekvivalenter är en måttenhet som gör det möjligt att jämföra klimatpåverkan från olika växthusgaser. Genom att uttrycka utsläppen av en viss växthusgas i CO₂e anges hur mycket koldioxid som skulle krävas för att ge samma klimatpåverkan.

Tänk på! Att koldioxidavtrycket ska ses i kontext av Skandias övergripande hållbarhetsarbete och är en historisk ögonblicksbild.

exempel på bolag som påbörjat en revolutionerande klimatomställning i sina verksamheter, vilket är en avgörande framgångsfaktor för att världen ska kunna ställa om mot nettonoll. CO₂-utsläppsdata idag blir därför mycket missvisande i det längre perspektivet.

I Skandia Liv utgör investeringar i publika aktier ungefär en fjärdedel av hela portföljen, därmed avser koldioxidavtrycket endast den fjärdedelen av portföljen. Koldioxidavtrycket för Skandia Livs aktieinvesteringar har successivt minskat från 2019 till 2024.

VÅRT ARBETE MOT AVSKOGNING OCH FÖRLUST AV BIOLOGISK MÅNGFALD

Klimatförändringarna är nära sammankopplade med hur världens ekosystem mår och förändras. Förmågan att eliminera storskalig avskogning, framför allt i tropikerna, är vid sidan av minskade koldioxidutsläpp avgörande för att bromsa klimatförändringarna. Vid sidan om detta finns det stora lokala och systemkritiska risker kopplat till förlusten av biologisk mångfald och centrala ekosystemtjänster som vattenreglering, kolbindning, pollinering. Detta brukar benämnas *naturkapital*.

Avskogningsrisker i vår portfölj
Avskogningsrisker är koncentrerade till ett fåtal sektorer och leverantörskedjor, främst palmolja, sojabönor, nötkött och läder, timmer och pappersmassa. Cirka tio procent av Skandia Livs aktieexponering låg vid årsskiftet 2024/2025 i sådana sektorer. Spridningen inom kategorierna i de specifika innehaven är dock stor, från ingen risk till mycket hög risk, beroende på bolagens faktiska verksamheter. Var finns då den största riskerna? Global Canopy är en internationell frivilligorganisation som arbetar mot avskogning. De publicerar årligen en lista över de 500 företag och finansiella institutioner som beräknas ha störst avtryck och inflytande när det gäller leverantörskedjorna inom respektive sektor.

Vid årsskiftet 2024/2025 hade Skandia Liv innehav i 63 av dessa bolag, vilka då motsvarade strax under fyra procent av portföljvärdet. Här finns exempelvis innehav som livsmedels- och dagligvarukoncernerna Nestlé och Unilever. För andra tillgångsslag i vår portfölj, som räntebärande värdepapper och Private Equity, bedöms risken vara betydligt lägre baserat på hur sektorfördelning och geografi ser ut. Detta är en mycket översiktlig bild av livportföljens riskexponering, då vi finner att det fortfarande finns brister i data för att mäta naturrisker. Vi utforskar löpande lämpliga metoder för att fördjupa och förfina denna analys genom exempelvis olika initiativ och öppna datakällor. Bland annat utforskas användande av tillgångsdata på bolagsnivå i kombination med geospatial data gällande olika typer av naturrisker.

Påverkar: Hela värdekedjan i fokus
Vi har höga förväntningar på företag att hantera avskognings- och andra naturrisker i sina värdekedjor. 2021 anslöt vi oss till *The Finance Sector Roadmap: Eliminating Commodity-Driven Deforestation, numera under namnet Finance Sector Deforestation Action (FSDA)*. I och med det åtog vi oss att tillsammans med 35 andra investerare att verka för att eliminera förekomsten av storskalig avskogning kopplat till våra investeringsportföljer. Skandia deltar i gemensamma dialoger med ett tiotal företag med väsentliga avskogningsrisker. Skandia har tagit en särskilt aktiv roll i dialogen med svenska AAK, som är en stor tillverkare och användare av vegetabiliska fetter, bland annat palmolja.

I vår analys och i vårt påverkansarbete prioriterar vi två typer av aktörer:

- Företag med *direkta* avskogningsrisker, *inom primärproduktion* och *förädling* av vissa jord- och skogbruksråvaror². I dessa fall har företagen direkt kontroll och ansvar för hur verksamheten bedrivs.
- Företag med *indirekta* avskogningsrisker genom att de *handlar med, använder och/eller säljer* produkter med betydande innehåll av sådana råvaror. I de fallen ligger företagets ansvar i att vara en ansvarfull inköpare med tydliga krav på och kontroll av sina leverantörskedjor.

I påverkansdialogerna inom FSDA omfattas även ett antal banker, där avskogningsriskerna kopplas till deras kreditgivning. Det rör sig framför allt om banker med utlåning till *primärproduktion* och *förädling* i regioner där storskalig avskogning förekommer. Det är väsentligt att dessa banker antar policyer och riktlinjer som förbjuder utlåning till verksamhet som driver avskogning.

2023 anslöt vi även till det bredare initiativet Nature Action 100 där vi deltar i ett par av de många påverkansdialogerna som inleddes 2024, rörande skydd av naturkapital och biologisk mångfald.

Välmående samhällen

Skandia har en lång tradition av samhällsengagemang inom bland annat förebyggande hälsovård och ungas möjligheter. Genom vårt hälsoerbjudande och stiftelsen Idéer för Livet har vi byggt upp unik kompetens om såväl utmaningarna som lösningarna. Via kapitalförvaltningen söker vi möjligheter att, där det erbjuds marknadsmässiga avkastningsnivåer, bidra med finansiering av verksamheter som skapar social nytta, både i Sverige och på utvecklingsmarknader.

Vi utvärderar löpande sociala lösningsinvesteringar. Skandias livportfölj utgörs till cirka 10 procent av det vi klassar som lösningsinvesteringar, där ungefär en tredjedel, eller cirka 30 miljarder kronor, adresserar sociala samhällsutmaningar och mål. Vi screenar också våra portföljer för att få information om allvarliga avvikelser kopplade till mänskliga rättigheter och andra sociala aspekter. Vi för reaktiva och proaktiva dialoger med företag rörande deras ansvar i egen verksamhet och i leverantörsled. Vi avyttrar innehav i fall där allvarliga incidenter inträffat men där företagen inte visar tillräcklig förändringsvilja.

Nedan ges några exempel på aktuella investeringar och påverkansdialoger med syfte att främja sociala frågor.

Väljer in: Utfallsobligationer för förebyggande vård

Region Stockholm var tillsammans med Skandia och SEB först i världen med en ny typ av satsning för att förebygga typ 2-diabetes. 2020 investerade Skandia 30 miljoner kronor i en hälsoobligation där Skandia var enskild finansiär. Genom att koppla ihop återbetalning och ränta till hur väl det preventiva arbetet skulle bidra till kostnadsbesparingar inom diabetesvården, skapades en riskdelning. När projektet avslutades i juni 2025 stod klart att Skandia skulle få full utdelning på investeringen.

Den förebyggande insatsen har drivits i form av ett flerårigt hälsoprogram för personer i åldern 50–60 år och i riskzon för att insjukna i diabetes typ-2. Insatsen har riktat in sig på att hjälpa personer som är i riskzonen att nå hälsosammare vanor. Vid starten av programmet var samtliga 925 deltagare i riskzonen. I projektets slutfas hade 49 procent, 454 av de ursprungliga deltagarna, uppmätt värden som gör att de inte längre befinner sig i riskzon för att utveckla diabetes typ-2. En forskningsinriktad uppföljning kommer att utvärdera projektets effekter.

Under 2023 investerade Skandia 80 miljoner kronor i en liknande utfallsbaserad obligation, som finansierar en preventiv vårdinsats mot högt blodtryck i Region Uppsala. 15 000 individer screenas under tre år och projektet beräknas ge stora kostnadsbesparingar, samt dessutom rädda liv och undvika allvarliga sjukdomar. Satsningen, tillsammans med Region Uppsala och SEB, löper under fem års tid och Skandia är ensam investerare.

Skandia är medlemmar i The Swedish National Advisory Board for Impact Investing. Under 2025 medverkade vi i kunskapsspridning kring utfallsobligationer. De är exempel på en innovation som kan ha en viktig roll att fylla i samhället, till exempel där den offentliga budgeten inte räcker till förebyggande insatser. Läs mer i rapporten *Så investerar du i eller reser kapital för social impact*.

Väljer in: Sveriges första sociala kommunobligationer

Skandia har en ambition att engagera och investera för att stärka samhället på hemmaplan. Under 2025 emitterades Sveriges första kommunobligationer med sociala ramverk, från Kommuninvest respektive Helsingborgs kommun. Skandia deltog i båda dessa med totalt cirka en miljard kronor och kommer att följa utvecklingen inom denna fortfarande relativt nya ansats. Obligationernas ändamål är att bland annat att utveckla boende och boendemiljöer; trygghet, säkerhet och tillgänglighet; samt hälsa, utbildning, idrott och kultur. Här är det avgörande att det privata kapitalet samverkar med det offentliga på ett effektivt och socialt accepterat sätt.

Väljer in: Mer kapital till utvecklingsländer

Inom tillgångsslagen krediter och obligationer finns allt fler möjligheter att finansiera hållbar utveckling i utvecklingsländer. Skandia har sedan flera år placeringar i SDG Credit Fund, som förvaltas av Developing World Markets (DWM). Fondens fokus är mikro- och småföretag på utvecklingsmarknader. Tematiskt jobbar fonden mot mikroföretag, kvinnors ekonomiska möjligheter, jordbruk och utveckling av landsbygden.

Under 2023 investerade Skandia i en ny sk ”blended finance”-fond. Fondens övergripande mål är att mobilisera den privata sektorns kapital till investeringar i utvecklingsländer för att stödja de globala målen för hållbar utveckling. Fonden kombinerar offentligt och privat kapital i ett partnerskap mellan kapitalförvaltningsbolaget Allianz GI och den holländska utvecklingsbanken FMO. Lån ges till företag i tre sektorer med koppling till de globala utvecklingsmålen: förnyelsebar energi, finansiella institutioner och hållbart jordbruk. Skandias investering uppgår till drygt 1 miljard kronor.

Under början av 2024 investerade vi i en ny obligation för att bekämpa hunger och fattigdom. Obligationen är utfärdad av FN-organet IFAD. Skandia har köpt en sjuårig obligation på totalt en miljard kronor för att stödja hållbar utveckling på landsbygden i utvecklingsländer. Investeringarna ska hjälpa småskaliga jordbruk att anpassa sig till klimatförändringar, diversifiera sin livsmedelsproduktion och förbättra tillgång till marknader och teknik. Samma år investerades även 365 miljoner kronor i en obligation från Världsbanken med syfte att bidra till renare världshav. Obligationen kommer initialt att finansiera ett insamlings- och återvinningsprojekt i Ghana, senare Indonesien. Ett mervärde är att kvinnliga entreprenörer ges möjlighet att bygga upp sina egna insamlingsföretag. Obligationen löper på sju år och avkastningen är knuten till projektets utfall – ju mer plast som samlas in och ju högre pris på återvunnen plast, desto högre avkastning.

Påverkar: Ansvarsfull närvaro i högriskländer

Mänskliga rättigheter är en grundförutsättning för en fredlig, värdeskapande och hållbar värld. Bolag har möjlighet att påverka mänskliga rättigheter i en positiv riktning och höja välbefindandet i de länder och samhällen där de verkar, men de löper även risk att medverka till kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Det kan ske antingen genom inköp, produktion och försäljning eller genom partnerskap och finansiering. Genom att aktivt arbeta med mänskliga rättigheter kan företag skapa en positiv inverkan på samhället och sina intressenter och förbättra förutsättningarna för sin verksamhet.

Skandia anslöt sig 2021 till ett investerarinitiativ inom ramen för Investor Alliance for Human Rights (IAHR) med fokus på att adressera och föra dialog med ca 30 bolag med verksamhet i eller exponering mot Myanmar. Under 2023 påbörjades ett pilotprojekt för att identifiera, analysera, prioritera och hantera risker kopplade till affärsverksamhet och relationer i högriskländer. Genom att följa en utvald grupp investerare i deras bolagsdialoger utvecklar och testar initiativet processer för att genomlysas bolagens interna processer kring hanteringen av aktiviteter i högriskländer och etablera best practice. Inom pilotprojektet påbörjades dialogerna med bolagen under 2024 med fokus på sex bolag inom teknikindustrin och förnybar energi.

Sund bolagsstyrning och affärsetik

Utövandet av ägarrollen utgör en del av Skandias arbete med ansvarsfulla investeringar. Syftet med Skandias ägarstyrning är att främja sund bolagsstyrning och därmed god avkastning åt våra ägare och kunder. Skandia ska samtidigt ta hänsyn till hållbarhetsaspekter i våra investeringar för att ta ansvar som kapitalägare och möta ägare och kunders förväntningar.

Ett företags primära syfte är i de flesta fall att skapa vinst, tillväxt och avkastning för sina ägare. Ett ansvarsfullt företagande menar vi förmår att kombinera detta syfte med en genuin strävan att minimera negativ påverkan på hållbarhetsfaktorer, samtidigt som det finns en vilja att skapa nytta för miljön, samhället och individer – ett hållbart värdeskapande. Ett ansvarsfullt företag ser sig också som en samhällsmedborgare med både rättigheter och skyldigheter, där de mest grundläggande skyldigheterna är att följa lagar och regler. Därutöver kommer ett ansvar att inom ramen för sin inflytandesfär agera utifrån FN:s Global Compacts tio principer för ansvarsfullt företagande.

Mänskliga rättigheter

- 1) Stödja och respektera internationella mänskliga rättigheter inom sfären för företagens inflytande
- 2) Försäkra att deras egna företag inte är inblandade i kränkningar av mänskliga rättigheter

Arbetsrätt

- 3) Upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar
- 4) Eliminera alla former av tvångsarbete
- 5) Avskaffa barnarbete
- 6) Avskaffa diskriminering vad gäller rekrytering och arbetsuppgifter

Miljö

- 7) Stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker
- 8) Ta initiativ för att stärka ett större miljömedvetande
- 9) Uppmuntra utvecklandet av miljövänlig teknik

Antikorrupktion

- 10) Motarbeta alla former av korrupktion, inklusive utpressning och mutor.

Hur vi övervakar bolagen i relevanta ägarstyrningsfrågor

Analys av relevanta ägarstyrningsfrågor i bolagen sker genom både interna och externa resurser. Skandias portföljförvaltare har löpande kontakt med bolag inom sina investeringsområden. Det interna arbetet kompletteras med ett flertal ledande externa rådgivare som bevakar frågor relaterade till bolagens risker och möjligheter avseende hållbarhet och ägarstyrning. Information från externa informationskällor analyseras av både Skandias portföljförvaltare och analytiker som arbetar med ägarstyrning och ansvarsfulla investeringar.

Hur vi utövar rösträtt och andra rättigheter som är knutna till aktieinnehavet

Utövandet av rösträtt sker i bolag där Skandia är direktägare. Skandia utövar rösträtten för betydande innehav, sett både till procentuellt ägande i bolaget och som en andel av det förvaltade kapitalet, samt i bolag där tematiska eller ägarstyrningsrelaterade frågor bedöms ha särskilt fokus. Rösträtt utövas både på den svenska marknaden och på utländska marknader.

Hur vi samarbetar med andra aktieägare

Skandia ingår inte i någon fast ägargruppering. Skandias livförsäkringsbolag kan samverka med Skandias fondbolag eller med andra investerare i frågor såsom tematiska påverkansprojekt, eller engagemang vid bolagsstämmor.

Hur vi kommunicerar med bolag

På den svenska marknaden deltar vi i valberedningsarbete i de fall där vi inbjudes till deltagande i form av långsiktig större ägare. Därtill har vi löpande kontakt med bolagen kring områden med speciellt intresse för branschen de verkar i och deras verksamhet. Detta sker bland annat genom kapitalmarknadsdagar, telefonkonferenser och företagsbesök.

Röstning och valberedningar

Att rösta på bolagsstämmor och vara aktiva i styrelserekryteringsprocesser är ett sätt att påverka bolag i en mer hållbar riktning. Skandia deltar och röstar i de bolag där vi har en större ägarandel, i form av röster eller kapital, och där vi även är mindre ägare men där intressefrågor avhandlas på stämman. På den svenska marknaden

deltar vi även i valberedningsarbete när vi bjuds in till deltagande som långsiktig större ägare. Efter att vi analyserat frågor inför bolagsstämmor röstar vi både för förslag vi stödjer och mot de förslag som avviker från Skandias policy för ansvarsfulla investeringar. Dialog förs även med bolagens styrelser både före och efter bolagsstämmorna. I valberedningsuppdraget ingår att sträva efter en balanserad sammansättning av styrelseledamöter utifrån flera parametrar, däribland en mångfald av kompetens, erfarenhet, kön och ålder. För Skandia innebär det även att vi förväntar oss att hållbarhetsfrågor som är relevanta för verksamheten beaktas av styrelseledamöterna.

Samverkan

Skandia samverkar, inom området, gärna med andra investerare och kunskapspartners för att utöva en relevant och effektiv ägarstyrning. Genom medlemskapet i *Institutionella ägares förening Institutionella Ägares Förening (IÄF)* samverkar vi med andra institutionella ägare på den svenska aktiemarknaden för att främja en god utveckling av självregleringen på aktiemarknaden. *Nätverket Hållbart värdeskapande* bildades redan 2009 av Skandia med flera kapitalägare, för att belysa behovet av att svenska börsnoterade bolag arbetar systematiskt med hållbarhetsfrågor. Sedan ett par år tillbaka är nätverket främst ett forum för att bygga gemensam kunskap kring aktuella och utmanande frågeställningar, samt när det är lämpligt, gemensam påverkansdialog. *Investors Integrity Forum (IIF)* grundades hösten 2021 av Transparency International Sverige och en grupp svenska investerare med syftet att sätta mer ljus på företagens arbete mot korrupktion och uppmana till ökat fokus på antikorrupktion i sin värdekedja.

5. Om vårt arbete

- Samarbeten
- Resurser
- Definitioner

Samarbeten för ansvarsfull kapitalförvaltning och hållbara investeringar

UN PRI

Skandia har signerat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar och arbetar kontinuerligt med att uppfylla dessa principer som syftar till en ansvarsfull finansmarknad som bidrar till en hållbar utveckling.

Signatory of:

Hållbart värdeskapande

Hållbart värdeskapande är ett samarbetsprojekt som initierades 2009 av Sveriges största institutionella investerare med syfte att påverka och hjälpa svenska bolag att driva sitt hållbarhetsarbete framåt.

Montreal Carbon Pledge

Genom att skriva under Montreal Pledge förpliktigar vi oss att mäta och publikt rapportera koldioxidavtrycket i våra aktiefonder och för aktieinvesteringar i vår traditionella livportfölj.

Signatory of:

Läs om flera initiativ som Skandia stödjer på vår hemsida.

SWESIF

Skandia är medlem i SWESIF, ett oberoende nätverksforum för organisationer som arbetar för eller med hållbara investeringar i Sverige.

National Advisory Board for Impact Investing i Sverige

Skandia är medlem i och sitter i styrelsen för detta forum som syftar till att främja sektor-överskridande samverkan kring utvecklandet av en marknad för att öka kapitalet i hållbara investeringar med mätbara positiva effekter, så kallad Impact Investing.

Tobacco Free Finance Pledge

Skandia är en av de grundande medlemmarna i initiativet som syftar till att främja övergången till en tobaksfri kapitalmarknad. Genom initiativet uppmuntrar vi tillsammans med över 150 andra finansiella- och samhällsaktörer att fler investerare ska avstå att investera i bolag som producerar tobak. Redan 1997 var Skandia en av de första svenska finansiella aktörerna som valde bort att investera i bolag som producerar tobaksprodukter.

Våra ESG-resurser

ESG-teamet driver och samordnar kapitalförvaltningens arbete med hållbara investeringar på övergripande nivå. Teamet fungerar som en analys- och stödresurs för de olika enheterna inom kapitalförvaltningen.

Våra ESG-specialister har lång erfarenhet av att arbeta med analys, påverkan och ägarstyrning med ett hållbarhetsperspektiv. Inom gruppen finns olika specialistkompetenser som täcker miljö och klimat, mänskliga rättigheter, bolagsstyrning och påverkansarbete. I gruppens uppdrag ligger att stödja förvaltningsorganisationen med utveckling av ställningstaganden, arbetssätt och metoder, samt att löpande bedriva hållbarhetsanalys och påverkansaktiviteter. Som stöd i arbetet har ESG-teamet samverkan genom olika forum samt marknadsledande externa data- och analys-leverantörer som exempelvis Sustainalytics och ISS-ESG.

De olika förvaltningsteamerna inom Skandia, till exempel aktie- respektive ränteförvaltningen, utvecklar kontinuerligt sin kapacitet för ESG-integrering. Detta sker med utgångspunkt i den internt utvecklade VAD/HUR-modellen och Hållbarhetspyramiden. Informationsutbyte sker i det dagliga arbetet men är även formaliserat i grupperingar där förvaltningsnära hållbarhetsfrågor diskuteras. Strategiska frågor diskuteras och hanteras genom Skandias ESG-forum bestående av ledande befattningshavare inom Skandias kapitalförvaltning, Skandias hållbarhetschef samt kapitalförvaltningens hållbarhetsspecialister.

Definitioner

HÅLLBARHET

För Skandia innebär hållbarhet att agera ansvarsfullt och skapa ekonomisk trygghet för kunder och ägare, arbeta för att nå Parisavtalets mål om att begränsa den globala uppvärmningen, och samtidigt bidra till positiv utveckling i linje med FN:s globala hållbarhetsmål. Skandia inkluderar miljö-mässiga, sociala, etiska samt finansiella aspekter i definitionen av hållbarhet. Det innebär respekt för och skydd av miljön, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och affärsetik.

HÅLLBAR UTVECKLING

Utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Hållbar utveckling innefattar tre dimensioner – ekonomisk, social och miljö-mässig utveckling.

SKANDIAS SAMHÄLLSANSVAR

Handlar om att bidra till ett hållbart och tryggt samhälle genom bland annat ansvarsfulla investeringar, främjande av hälsa och etisk affärspraxis. Det innebär att Skandias verksamhet ska bedrivas affärsetiskt, med respekt för människor, samhälle och miljö samt möta förväntningar som intressenter och samhälle har.

ANSVARSFULLA INVESTERINGAR

Kapital som förvaltas av Skandia ska investeras i enlighet med internationellt vedertagna normer och riktlinjer. Investeringarna ska vara baserade på Skandias policy om ansvarsfulla investeringar liksom på de ställningstaganden som beskriver Skandias syn på olika hållbarhetsfrågor, förväntningar på företag där Bolaget har ägande, samt på egna åtaganden. Skandia riktar arbetet med ansvarsfulla investeringar mot vissa teman som avser att främja FN:s globala hållbarhetsmål, exempelvis inom klimat, miljö, hälsa.

HÅLLBARA INVESTERINGAR¹

Investeringar som bygger på en avvägning mellan ett bolags produkter och tjänster och hur de bedriver sin verksamhet för att hantera hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter. Bedöms till viss del bidra till FN:s hållbarhetsmål och målet i Parisavtalet.

1) Se också sidan 12-13.

LÖSNINGSINVESTERINGAR²

Investeringar som ger både finansiell avkastning och bidrar konkret till positiva sociala- eller miljö-mässiga effekter, i enlighet med FN:s hållbarhetsmål och målet i Parisavtalet.

2) Se också sidan 12-13.

FN:S GLOBALA HÅLLBARHETSMÅL

17 globalt överenskomna mål för hållbar utveckling som regeringar, den privata sektorn och civilsamhället enats om att uppnå till år 2030. Målen syftar bland annat till att utrota fattigdom, stoppa klimatförändringar och skapa fredliga och trygga samhällen.

PARISAVTALET

En överenskommelse från 2015 mellan regeringar för att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader, jämfört med förindustriella nivåer.

